

RAPORT

O STANIE SANITARNYM POWIATU NIDZICKIEGO za 2012 r.

NIDZICA 2013

**POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA
W NIDZICY**

OCENA

**STANU SANITARNEGO I EPIDEMIOLOGICZNEGO
ORAZ ESTETYKI I PORZĄDKU
NA TERENIE DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ
W NIDZICY
W ROKU 2012**

Nidzica, luty 2013

teren	<i>LUDNOŚĆ</i>		
	STAN LUDNOŚCI		
	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
Miasto i gmina Nidzica	21522	21405	21264
Miasto Nidzica	14597	14428	14296
Gmina Nidzica	6925	6977	6968
Gmina Janowiec K.	3476	3438	3506
Gmina Janowo	3013	2968	2930
Gmina Kozłowo	6483	6449	6423
RAZEM	34494	34260	34123

Epidemiologia

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie działania PSSE w Nidzicy w 2012 roku

Spoglądając przez pryzmat lat poprzednich w przypadku większości chorób zakaźnych sytuacja epidemiologiczna powiatu Nidzickiego nie budzi niepokoju. Wybrane elementy sytuacji epidemiologicznej za lata 2006 -2012 obrazują **tabele nr 1 i 2**.

Dane o zachorowaniach i zakażeniach oparte są o zgłoszenia chorób zakaźnych i zakażeń dokonywane przez lekarzy i placówki medyczne, zgodnie z ich ustawowym obowiązkiem.

W grupie schorzeń przenoszonych drogą pokarmową od wielu lat nie rejestruje się zachorowań na dur brzuszny, czerwonkę i wirusowe zapalenie wątroby typu A.

W 2012 roku odnotowano podobną jak w poprzednich latach ilość (12) zachorowań na salmonellozę ze wskaźnikiem zapadalności (35,2).

W zachorowaniach występował głównie serotyp *Salmonella Enteritidis* (91,7% przypadków) (serotyp *Salmonella Virchow* -8,3% przypadków)

Na salmonellozę chorowały głównie dzieci (9 – z tego 5 w wieku do 4 lat).

Większość zachorowań dotyczyło ludności z terenu Nidzicy (67 %) i były rejestrowane głównie w miesiącach letnich (8 przypadków).

Źródłem zakażenia były najczęściej jaja kurze lub mięso z drobiu.

Odnotowano jedno rodzinne (2 osoby) ognisko zatrucia pokarmowego, przyczyną którego było zjedzenie przez dwóch domowników „tatar” z dodatkiem surowego żółtka jaja kurzego

W 2012 roku zarejestrowano 4 nosicieli bakterii z rodzaju *Salmonella*, których wykryto podczas rutynowych badań laboratoryjnych na nosicielstwo do karty zdrowia.

W rejestrze PSSE w Nidzicy od 2007 roku nie figurują żadni nosiciele duru brzuszego.

W grupie zakażeń krwiopochodnych sytuacja epidemiologiczna powiatu nidzickiego jest zadawalająca. W 2012 r. wystąpiły 4 zachorowania na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu C i jedno na WZW typu B.

Zarejestrowano także 3 nowo wykrytych nosicieli antygenu HBs.

Większość z tych osób mogła zostać zakażona w trakcie procedur medycznych w latach wcześniejszych. Nosicielstwo wirusa HBV i HCV zostało ujawnione przy wykonywaniu rutynowych badań laboratoryjnych.

W grupie tzw. neuroinfekcji ilość zachorowań była zwiększona w stosunku do lat poprzednich. W 2012 r. odnotowano 2 zachorowania na wirusowe zapalenie mózgu oraz 9 zachorowań na zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w tym 4 o etiologii wirusowej i 5 o różnym podłożu bakteryjnym (*Borrelia burgdorferi*, *Haemophilus influenzae*)

Ze względu na endemiczne występowanie kleszczy zakażonych *Borrelia burgdorferi* analogicznie jak w innych częściach województwa Warmińsko-Mazurskiego od kilku lat utrzymuje się dość wysoka zapadalność na boreliozę . W 2012 roku odnotowano nieco niższą liczbę przypadków (9) jak w latach poprzednich. Duża liczba rejestrowanych przypadków w ostatnich latach wynika z dobrego rozpoznawania choroby i dobrej zgłaszalności.

Ze względu na mało charakterystyczne objawy boreliozy, często zostają też rozpoznane przypadki zachorowań z lat wcześniejszych.

Może na to wskazywać analiza zachorowań potwierdzonych badaniami serologicznymi. Wśród chorych na boreliozę zdecydowana większość to mieszkańcy terenów wiejskich (8).

Od 2003 r. znacznie poprawiła się sytuacja epizootologiczna wścieklizny wśród zwierząt i zmniejsza się zagrożenie tą chorobą wśród ludzi. Od ośmiu lat w powiecie nidzickim nie odnotowano żadnego zachorowania wśród zwierząt.

W związku z tym od 2004 r. nastąpił znaczny spadek liczby osób, które musiały zaszczepić się przeciw wściekliznie.

W 2012 roku zaszczepiono p/wściekliznie 6 osób, w tym : 5 osób po ugryzieniu przez psy, 1 przez kunę. Cztery osoby otrzymały pełen cykl szczepień przeciw wściekliznie. Od wielu lat utrzymuje się nadal zbyt duża liczba pokąsań przez psy (2012 r. - 63). Rozwiązanie problemu psów bez właściwego nadzoru ze strony właścicieli może pozwolić na dalsze ograniczenie ilości osób pogryzionych i szczepionych przeciw wściekliznie.

2012 był kolejnym rokiem dużej liczby zachorowań na ospę wietrzną, która wynosiła 310 przypadków.

Liczba zachorowań na różyczkę (5) była mniejsza w porównaniu do roku 2011 .

Od 5 lat utrzymuje się bardzo niska liczba zachorowań na świnkę, a w 2012 roku nie zanotowano jej wcale.

Sytuacja epidemiologiczna grypy i zachorowań grypopodobnych zmienia się cyklicznie co kilka lat. W 2012 roku zanotowano skokowy, prawie ośmiokrotny wzrost zgłoszeń w stosunku do roku poprzedniego.

Z nowych chorób podlegających zgłaszaniu takich jak SARS, grypa ptaków A/H5N1/ czy grypa (świńska) wywołana nowym wirusem A/H1N1/ nie odnotowano żadnego przypadku potwierdzonego laboratoryjnie.

Sytuacja epidemiologiczna chorób objętych programem eradykacji lub eliminacji jest bardzo dobra. Nie notuje się zachorowań na odrę i poliomyelitis.

Nie stwierdzono hospitalizacji z powodu ostrych porażen wiotkich.

Tabela nr 1

Zachorowania na choroby zakaźne - zakażenia w latach 2006 - 2012

Lp.	Jednostka chorobowa	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1	Salmonellozy (zatrucia pokarmowe)	9	15	16	12	16	15	12
2	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe - jad kiełbasiany (botulizm)	-	-	-	-	-	4	-
3	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (A04) ogółem	3	0	1	-	4	-	1
	W tym dzieci do lat 2	2	0	0	-	-	-	1
4	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (A08) ogółem	58	29	43	59	43	81	30
	W tym dzieci do lat 2	7	14	28	35	32	38	20
5	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobn. zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2 (A09)	10	3	1	6	15	16	17
6	Krztusiec	-	-	-	-	-	-	-
7	Szkarlatyna (płonica)	7	33	35	11	6	6	25
8	Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	2	1	2	1	2	4	9
	w tym bakteryjne	3	1	2	1	-	2	5

<i>Lp.</i>	<i>Jednostka chorobowa</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>
9	Zapalenie mózgu	-	-	2	-	-	2	2
10	Róża	-	3	1	-	-	2	5
11	Zgorzel gazowa	-	-	1	-	-	-	-
12	Choroba z Lyme (borelioza)	23	22	8	6	12	15	9
13	Pokąsania osób przez zwierzęta	65	64	58	70	76	69	76
	w tym po których podjęto szczepienia przeciw wściekliźnie	9	5	12	6	8	7	6
14	Ospa wietrzna	118	388	385	173	217	302	310
15	Odra	-	-	-	-	-	-	-
16	Różyczka	2	33	9	8	1	7	5
17	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	-	-	-	-	-	-	-
18	Wirusowe zapalenie wątroby typu B	-	-	1	1	-	-	1
19	Wirusowe zapalenie wątroby typu C	3	-	-	3	3	2	4
20	Świnka	7	8	5	2	1	1	-
21	Zimnica	-	-	-	-	-	-	-
22	Toksoplazmoza	-	-	-	-	-	-	-
23	Bąblowica	-	-	2	-	-	-	-
24	Nowo wykryte nosicielstwo HBV	2	9	15	5	3	3	3
25	Nowo wykryte nosicielstwo HCV	3	2	3	2	-	-	3
26	Zgłoszenia grypy i chorób grypopodobnych				2331	59	808	6026
27	Grypa ptaków A/H5N1				-	-	-	-
28	Grypa nowy wirus A/H1N1				-	-	-	-

Tabela nr 2

Wybrane choroby zakaźne w powiecie nidzickim w latach 2010 - 2012
(Liczba przypadków i współczynniki zapadalności w przeliczeniu na 100 tysięcy mieszkańców)

Jednostka chorobowa	2010 r.		2011 r.		2012 r.	
	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonellozy ogółem	16	46,4	15	43,5	12	35,2
Lamblioza	6	17,4	6	17,4	10	29,3
Płonica	6	17,4	6	17,4	25	73,3
Borelioza	12	34,8	15	43,5	9	26,4
Wzw typu B	-	-	-	-	1	2,93
Wzw typu C	3	8,7	2	5,8	4	11,7
Świnka	1	2,9	1	2,9	-	-
Ospa wietrzna	217	692,3	302	875,8	310	908,3
Różyczka	1	2,9	7	20,3	5	14,7
Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	2	5,8	4	11,6	9	26,4

Stan sanitarno-techniczny placówek medycznych w powiecie nidzickim

W 2012 roku objęto nadzorem wszystkie 50 podmiotów funkcjonujących na podległym terenie, które udzielają ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych. Przeprowadzono w nich 50 kontroli kompleksowych a w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej także kontrole tematyczne z zakresu realizacji szczepień ochronnych. Wystawiono 11 decyzji administracyjnych związanych głównie ze stanem technicznym. Zakończono 7 postępowań administracyjnych.

W 2012 roku podmioty wykonujące działalność leczniczą przeprowadziły modernizacje i liczne remonty, dzięki którym zdecydowana większość funkcjonujących podmiotów spełnia wszystkie wymagania aktualnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Stan sanitarno-porządkowy większości placówek ochrony zdrowia jest zadawalający.

Celem utrzymania właściwego stanu higienicznego a także zapobiegania występowaniu zakażeń zakładowych inspekcja sanitarna przy sprawowaniu nadzoru szczególną uwagę zwracała na:

1. Prawidłowość procesów sterylizacji i dezynfekcji, m.in. poprzez:

- systematyczną ocenę prawidłowości i skuteczności procesów sterylizacji materiałów i narzędzi. Wszystkie placówki wyposażone są w odpowiednie autoklawy parowe (10 urządzeń).
- egzekwowanie systematycznej kontroli biologicznej procesów sterylizacji w ramach kontroli wewnętrznej (użytkownicy wykonywali kontrolę 1 raz na miesiąc - brak procesów zakwestionowanych),
- egzekwowanie kontroli każdego procesu sterylizacji za pomocą zintegrowanych wskaźników chemicznych.

2. Monitoring gospodarki odpadami, szczególnie właściwą segregację i utylizację odpadów niebezpiecznych (wszystkie niebezpieczne odpady medyczne są utylizowane przez wyspecjalizowane firmy),

3. Prawidłowość wszystkich procedur higieniczno- sanitarnych opracowanych przez placówki medyczne i ich wdrożenie do stosowania,

4. Wytrobienie u pracowników ochrony zdrowia nawyków przestrzegania zasad higienicznego i aseptycznego postępowania.

5. Obowiązki podejmowania i dokumentowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń, w tym konieczność prowadzenia kontroli wewnętrznej w zakresie realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

Modernizacja i poprawa stanu sanitarno-technicznego placówek lecznictwa otwartego przeprowadzone w 2012 roku

-Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy w Nidzicy- znaczna poprawa funkcjonalności dzięki nowemu budynkowi

-Gabinet Lekarski POZ w Napiwodzie i Łynie-remont

-Ośrodek Świadczeń Medycznych w Kozłowie-malowanie

-Indywidualna Praktyka Lekarska B. Głogowska –remont

-„MEDYK” Lekarze Specjaliści Spółka Partnerska w Nidzicy -remont

-NSZOZ „LUNG” – remont

-NSZOZ J. Lupa-Kuklińska- poprawa funkcjonalności dzięki większej powierzchni

-Prywatna Praktyka Lekarska Położnictwo i Ginekologia A.M. Nykiel- zmiana lokalu, znaczna poprawa funkcjonalności .

Profilaktyczne szczepienia ochronne w 2012 roku

Szczepienia ochronne to jeden z najważniejszych elementów profilaktyki wielu groźnych dla zdrowia czy życia chorób zakaźnych. Dobre wykonanie szczepień ochronnych ma bezpośredni wpływ na korzystną sytuację epidemiologiczną wielu chorób zakaźnych.

Od wielu lat nie stwierdza się zachorowań na błonicę, tężec, odrę. Znacznie zmalała ilość chorych na wzw typu B, świnkę, różyczkę.

Osiągnięcie odpowiedniego poziomu uodpornienia całej populacji wymaga stałego i konsekwentnego przestrzegania wielu zasad wynikających z aktualnego stanu wiedzy medycznej i regulacji prawnych.

Na terenie działania PSSE w Nidzicy Program Szczepień Ochronnych był realizowany przez 10 placówek medycznych. Liczba dzieci i młodzieży objęta obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi wynosi 7486.

Nadzór nad realizacją szczepień ochronnych polegał głównie na egzekwowaniu:

- właściwych warunków sanitarno – technicznych punktów szczepień,
- opracowania i właściwego stosowania procedur higienicznych,
- dobrego przygotowania merytorycznego personelu szczepiącego,
- przestrzegania aktualnego Programu Szczepień Ochronnych i wojewódzkiego terminarza szczepień,
- prawidłowej metodyki wakcynacji,
- odpowiednich warunków transportu i przechowywania szczepionek,
- realizacji szczepień zalecanych przez Ministra Zdrowia.

W 2012 roku podobnie jak w latach ubiegłych osiągnięto bardzo dobry poziom wakcynacji dzieci i młodzieży, który odpowiadał wymaganym standardom lub znacznie je przekraczał:

1. Szczepienia pierwotne przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w pierwszym roku życia wykonano w 59.8 % (wymagany próg 55 %);
2. Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce w drugim roku życia -97.4% (wymagane 95 %);
3. Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w szóstym roku życia wykonano w 97.9 %
4. . Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce w dziesiątym roku życia (podwójna dawka) -95.7%
5. Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi w 14 roku życia -99.7%
6. Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi w 19 roku życia -99.6%

W 2012 roku realizowano także liczne szczepienia zalecane przez Ministra Zdrowia, finansowane przez pacjentów lub pracodawców: p/grypie, p/wzwA, p/wzwB, p/kleszczowemu zapaleniu mózgu, przeciw durowi brzuszemu, przeciw tężcowi, przeciw błonicy, przeciw ospie wietrznej, przeciw zakażeniom Rotawirusami, Neisseria meningitidis i Streptococcus pneumoniae, szczepienia przeciw zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego

Bardzo dobre wykonanie masowych szczepień populacji dzieci i młodzieży do 19 roku życia pozwoliło utrzymać tzw zbiorowiskową odporność na choroby zakaźne. Efektem takich działań jest wzrost odsetka populacji niewrażliwej na choroby zakaźne przeciw którym wykonywane były szczepienia ochronne oraz spadek współczynników zapadalności na nie.

Realizacja celów Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015

I. Strategiczne cele zdrowotne

7. Zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom

Realizacja w/w celu odbywała się poprzez:

- > Egzekwowanie prawidłowej zgłaszalności chorób zakaźnych, zakażeń oraz biologicznych czynników chorobotwórczych przez placówki medyczne.
- > Systematyczną poprawę skuteczności i szybkości opracowania epidemiologicznego przypadków chorób zakaźnych, ustalanie źródeł zakażenia, przecięcie dróg szerzenia się zakażeń, egzekwowanie poprawy stanu higienicznego i świadomości zdrowotnej w środowisku zachorowania.
- > Pogłębione kontrole placówek służby zdrowia uwzględniając wszystkie elementy zapobiegania zakażeniom zakładowym a szczególnie zakażeniom krwiopochodnym (kontrola procesów dezynfekcji, sterylizacji, przestrzegania procedur higieniczno-sanitarnych, monitoring gospodarki odpadami, prowadzenia kontroli wewnętrznej).
- > Nadzór nad realizacją szczepień ochronnych. Osiągnięto bardzo dobre efekty (szczepienie obowiązkowe dzieci i młodzieży, szczepienia zalecane przez Ministra Zdrowia) dzięki stałemu i konsekwentnemu przestrzeganiu wszystkich zasad służącemu właściwemu, zgodnemu z aktualnym stanem wiedzy procesowi uodparniania.
- > Udział w organizacji i realizacji szkoleń dla personelu medycznego, dla pracowników służb mundurowych powiatu nidzickiego na temat profilaktyki chorób zakaźnych.

II. Cele operacyjne dotyczące czynników ryzyka i działań w zakresie promocji zdrowia

6. Zmniejszenie narażenia na czynniki szkodliwe w środowisku życia i pracy oraz ich skutków zdrowotnych i poprawa stanu sanitarnego kraju

W/w cel był realizowany poprzez:

- Poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów opieki zdrowotnej, egzekwowanie dostosowania placówek do aktualnych wymagań.
- Monitorowanie zakażeń szpitalnych.
- Monitorowanie zakażeń wirusem HCV.
- > Zapobieganie chorobom odzwierzęcym

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Promocja zdrowia jest nauką i sztuką pomagania ludziom w zmianie ich stylu życia, prowadzącą do osiągnięcia optymalnego stanu zdrowia.

Zmianę stylu życia można ułatwić dzięki połączonym wysiłkom zmierzającym w kierunku rozwijania świadomości, kształtowania nowych form zachowania oraz tworzenia środowisk popierających właściwe, prozdrowotne metody postępowania.

Spośród tych trzech elementów środowisko wywiera największy wpływ na osiągnięcia długotrwałych zmian.

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna staje się sztuką interwencji w systemy społeczne środowisk lokalnych i zachęcania ich nie tylko do prozdrowotnych zachowań, ale i rozwiązywania problemów mających na celu poprawę warunków sprzyjających zdrowiu.

Dlatego też, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Nidzicy realizuje Cele Narodowego Programu Zdrowia, podejmując różne przedsięwzięcia prozdrowotne.

1) Liczba nadzorowanych placówek nauczania i wychowania - 25

Liczba przeprowadzonych wizytacji - 8

2) Liczba nadzorowanych placówek służby zdrowia - 17

Liczba przeprowadzonych wizytacji – 0

W roku 2011/2012 PSSE w Nidzicy realizowała następujące programy prozdrowotne:

PROGRAMY OGÓLNOPOLSKIE

1. Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program edukacyjny „Trzymaj formę” powstał w ramach „Krajowego Programu Zapobiegania Nadwadze, Otyłości, Chorobom Przewlekłym na lata 2006 – 2010”, który przewiduje edukację dzieci, młodzieży szkolnej oraz ich rodziców w zakresie promowania zdrowego stylu życia, a szczególnie żywienia i aktywności fizycznej.

Uzasadnienie

1. koszty leczenia osób z nadwagą i otyłością są o 44% wyższe niż osób z prawidłową masą ciała,
2. koszty leczenia farmakologicznego wzrastają wraz z BMI - wydatki na leki (cukrzyca, nadciśnienie) są 2x większe u osób z BMI>35 kg/m² w porównaniu do osób z BMI 20-25 kg/m²,
3. 10-letnie dziecko ma 70-80% „szansę” bycia otyłym dorosłym

Przewlekłe choroby niezakaźne na świecie wg Raportu WHO 2003 stanowią:

- a. 47% całkowitej liczby zachorowań
- b. 60% całkowitej liczby zgonów (40 mln)

CEL OGÓLNY

Poszerzenie wiedzy dotyczącej zdrowego żywienia, zbilansowanej diety, aktywności fizycznej, zachowań konsumenckich oraz kształtowanie umiejętności niezbędnych do utrzymania zdrowia i kondycji fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności indywidualnej i świadomego wyboru.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zapoznanie uczniów z zasadami prawidłowego żywienia.
2. Uświadomienie uczniom potrzeby aktywności fizycznej i jej wpływu na zdrowie.
3. Nauczenie uczniów podstawowych zasad dopasowania sposobu odżywiania do stylu życia (zbilansowana energetycznie dieta).
4. Dostarczenie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych.

III. Adresaci programu :

Uczniowie szkół gimnazjalnych (klasy I-III) i ich rodzice.

- uczniowie gimnazjów – 773 uczniów
- rodzice uczniów - **616 osób**

IV. Uczestnicy programu:

Dyrekcje szkół, nauczyciele, społeczność szkolna,
pielęgniarki środowiska szkolnego;
władze powiatowe, lokalne

V. Koordynatorzy programu:

- poziom powiatowy – Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Nidzicy
- poziom szkolny - dyrekcje szkół

VI. Partnerzy programu:

- Urząd Miasta i Gminy w Nidzicy - użyczenie bezpłatne Sali i sprzętu nagłaśniającego
- sekcja HŻ PSSE Nidzica
- gazeta „Nasza gazeta nidzicka” – zamieszczenie artykułu „ Uczniowie chcą kupować zdrową żywność” informacje przekazane przez pracownika PZiOZ PSSE 12-18.04.2012
- gazeta Głos nidzicki – zamieszczenie artykułu:
- „w gminie biorą się za puszystych” 19-25.10.2011
- „ sprzedajcie dzieciom zdrową żywność- spotkanie z dyrektorami – sklepiki szkolne” 4-10.04.2012
- „TV Nidzica – informacja o założeniach programowych i realizacji programu TF w powiecie nidzickim emisja informacji 28.10-6.11.2011 co 2 godz. Oraz w aktualnościach TV na stronie internetowej do dziś.

Zadania zrealizowane przez koordynatora powiatowego programu

- 1 szkolenie dla koordynatorów szkolnych, - 15 osób
- Zapoznanie uczestników szkolenia z założeniami programu na rok 2011/2012 - mgr Beata Rapacka PZIOZ
- Zapoznanie uczestników szkolenia z realizacją i efektami V edycji programu na terenie powiatu nidzickiego – mgr Beata Rapacka PZIOZ
- Podsumowanie konkursu na najciekawszy projekt edukacyjny promujący aktywne uczestnictwo rodziców - mgr Beata Rapacka PZIOZ
- Podstawowe zagadnienia dotyczące układania jadłospisów - mgr Joanna Miskiewicz HŻŻIPU
- Dystrybucja materiałów
- Dystrybucja materiałów 9.01.-13.01 2012 dla koordynatorów szkolnych
  - przekazanie materiałów dla uczniów i rodziców;
  - przekazanie informacji o haśle programu;
  - przekazanie informacji GIS o tym, że przedmiotem realizowanych projektów nie mogą być zagadnienia związane z handlem i promocją produktów żywnościowych.
  - przekazanie druku materiałów do programu TF

- Spotkanie robocze dla koordynatorów szkolnych – 12.03.2012
  - 9 uczestników spotkania
  - podsumowanie konkursu na najciekawszy projekt edukacyjny promujący aktywne uczestnictwo rodziców- mgr Beata Rapacka PZIOZ
  - Omówienie działań mających na celu rozszerzenie asortymentu w sklepikach szkolnych o produkty żywnościowe zalecane w żywieniu młodzieży.
  - wymiana doświadczeń w konstruowaniu projektów w realizacji programu w szkołach
- zaopatrywanie koordynatorów programu w materiały metodyczne i merytoryczne, informowanie o stronie internetowej TF - całorocznie
- Podjęcie działań mających na celu zmiany asortymentu produktów żywnościowych w sklepikach szkolnych i stołówkach szkolnych – dla właścicieli sklepików szkolnych, kierowników stołówek szkolnych - 20.03.2012 spotkanie z dyrektorami Szkół Gminy Nidzica
- Zachęcanie Dyrektorów szkół do podjęcia działań w zakresie zmiany asortymentu sklepików szkolnych na zdrową żywność
- Przekonanie dyrektorów szkół o tym, że mają wpływ na asortyment i sprzedaż produktów w sklepikach szkolnych
- Przekazanie druku broszury „wiem co jem- sklepik szkolny”
- Omówiono zasady prawidłowego żywienia w placówkach oświatowych, listę minimalnych wymagań dotyczących żywienia w szkołach;
- Zapoznano uczestników spotkania z rolą i celami działalności sklepiku oraz uwarunkowaniami prawnymi, z których może i powinien skorzystać dyrektor szkoły
- Zapoznano z badaniami, które przeprowadziła Najwyższa Izba kontroli, kontrolując sklepiki szkolne w Polsce,
- Doskonalenie osób układających jadłospisy i przygotowujących posiłki w stołówkach szkolnych . Pracownik HŻ podczas kontroli w podległych obiektach edukował pracowników odpowiedzialnych za układanie jadłospisów.
- Przesłanie pisma do Starosty Nidzicy i Burmistrza Miasta i Gminy Nidzica o objęcie patronatu nad programem 4.11.2011
- Nagranie materiału do TV Nidzica 26.10.2011
- prezentacje programu –3
- - Przegląd Małych form teatralnych 24.11.2011 promocja programu , inscenizacje o problemie otyłości i zdrowym odżywianiu; ilość odbiorców około 250 osób
- - NIDA CAP 2012 2-4.03.2012 turniej ogólnopolski minikoszykówki dziewcząt i chłopców- promocja programu konferansjer promował program około 300 osób
- - Turniej tańca 21.04.2012 promocja programu podczas imprezy- konferansjer - koordynator szkolny Rafał Ziółkowski około 400 osób
- imprezy prozdrowotne – 1,
- bieg uliczny 18.05.2012 pracownik PZIOZ zorganizował stoisko informacyjno-edukacyjne, przeprowadził quiz wiedzy dla młodzieży, udzielał porad odnośnie zdrowego odżywiania- około 350 osób uczestników imprezy
- gazeta „Nasza gazeta nidzicka” – zamieszczenie artykułu „ Uczniowie chcą kupować zdrową żywność” informacje przekazane przez pracownika PZiOZ PSSE 12-18.04.1012
- gazeta Głos nidzicki – zamieszczenie artykułu:
- „w gminie biorą się za puszystych” 19-25.10.2011
- „ sprzedajcie dzieciom zdrową żywność- spotkanie z dyrektorami – sklepiki szkolne”
- 4-10.04.102

- „TV Nidzica – informacja o założeniach programowych i realizacji programu TF w powiecie nidzickim emisja informacji 28.10-6.11.2011 co 2 godz. oraz w aktualnościach
- TV na stronie internetowej do dziś.
- dystrybucja
  - – przekazano materiały edukacyjne (poradniki, plakaty, ulotki dla rodziców i broszury dla uczniów) do 11 gimnazjów; 17.10.2011 r. – 18.01.2012 r.
- - przekazano wykaz materiałów do realizacji programu „Trzymaj formę” w roku szkolnym 2011/ 2012,informacje o hasle „stanowisko MEN w sprawie Programu TF,
- Przebieg monitoringu i informacja dotycząca ewaluacji programu
- przeprowadzono wizytacje w 2 szkołach gimnazjalnych
  - Zespół szkół w Szkotowie 21.05.2012 Zespół Szkół nr 2 w Nidzicy 17.05.2012
- umieszczenie informacji o programie na stronie internetowej
- dystrybucja materiałów edukacyjnych do szkół realizujących program
- kontakt internetowy , telefoniczny ze szkolnymi koordynatorami programu
- przeprowadzenie 2 wizytacji oceniających realizację programu w szkołach,
- zebranie informacji z realizacji programu ze szkół za rok szkolny 2011/2012
- napisanie sprawozdania zbiorczego z realizacji programu.

Podsumowanie realizacji programu w szkołach na terenie powiatu nidzickiego:

- liczba klas, które uczestniczyły w programie:
  - 40 klas / 62 tj. 64,51%
- liczba uczniów w klasach uczestniczących w programie:
  - 747 uczniów/ 1252 tj. 59,66%
- **Liczba szkół – 11 / 11 co stanowi 100%**

Działania i zadania wykonywane przez uczniów w ramach programu:

- przygotowywanie surówek, sałatek, kanapek,
- opracowywanie jadłospisów dostosowanych do wieku, płci, i zapotrzebowania energetycznego,
- przygotowanie piramid zdrowia dowolną techniką,
- układy ćwiczeń aerobowych, tanecznych, siłowych,
- przygotowywanie ulotek, plakatów, prezentacji multimedialnych, tablic ogłoszeniowo- informacyjnych,
- obliczanie wskaźnika BMI,
- organizowanie wycieczek, zawodów sportowych.

2. . PROGRAM OGRANICZENIA ZDROWOTNYCH NASTĘPSTW PALENIA TYTONIU

„Światowy Dzień Bez Tytoniu”

Grupa docelowa.

- Społeczeństwo powiatu/miasta podać liczbę przybliżoną. - 550 osób
- Młodzież szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych – 850 uczniów

Ramy czasowe - kwiecień 2012- czerwiec 2012

Koordynatorzy :

Koordynator powiatowy : Beata Rapacka

Koordynatorzy szkolni- 6 Pedagogzy

Realizatorzy:

- Realizatorzy - 4
- - Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna Nidzica współorganizacja Powiatowych DNI Rodziny z - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nidzicy
- Urząd Miasta i Gminy Nidzica - zamieszczenie informacji na stronie internetowej
- Szpital ZOZ Nidzica - zamieszczenie informacji na stronie internetowej

Partnerzy:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nidzicy bezpłatne użyczenie Sali i sprzętu na spotkanie dla pedagogów
- Nasza Gazeta Nidzica – artykuł
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - organizacja DNI RODZINY festyn

Informacje inne.

1. PSSE Nidzica włączyła się w realizację DNI Rodziny .

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy w dniu 31.05.2012 zorganizował POWIATOWE DNI RODZINY. PSSE w Nidzicy dołączyła się do organizacji imprezy. - Zorganizowano stoisko edukacyjno-informacyjne, **pracownik PZIOZ Beata Rapacka** udzielała porad jak rzucić palenie, przeprowadziła wśród młodzieży **quiz o tematyce tytoniowej**, dzieci kolorowały kolorowanki – „Wiem, jak dbać o zdrowie”. Na stoisku można było sobie zbadać poziom glukozy we krwi oraz zmierzyć RR. (przebadano około 70 osób) Wszystkich uczestników imprezy było około 250 osób. Do pomocy w pomiarach zaproszono pielęgniarkę z Grupowej Praktyki Pielęgniarskiej. Stoisko edukacyjne odwiedzili: Burmistrz Miasta i Gminy Nidzica – **Dariusz Szypulski**, Przewodniczący Rady Miasta – **Marek Kierzkowski**, Dyrektor Zespołu Obsługi Oświaty i Sportu – **Małgorzata Sawicka** , Radny Powiatu- dyrektor Nidzickiego Ośrodka Kultury – **Paweł Bukowski**, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - **Danuta Kamińska**.

Podczas festynu odbywały się również pokaz udzielania pierwszej pomocy, pokaz samochodu strażackiego i jego oprzyrządowania, konkursy i zawody dla dzieci, stoiska rękodzieła ludowego, potrawy z grilla oraz bigosik i grochówka dla uczestników festynu, zespół muzyczny przygrywał umilając czas uczestnikom.

2.. PSSE dokonała dystrybucji materiałów do różnych instytucji i placówek.

Przeprowadzono 1 naradę dla pedagogów liczba uczestników – 10 osób i dokonano dystrybucji plakatów i ulotek.

Przekazanie materiałów uczestnikom narady na płycie CD –(raport , epidemiologia palenia tytoniu na Świecie i w Polsce, artykuły i badania, prezentacje dotyczące profilaktyki antytytoniowej, Hasło na ŚDBT omówienie działań Policji - związane z realizacją ustawy o

ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych , omówienie działań straży miejskiej - związane z realizacją ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.)

3. W Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Nidzicy przeprowadzono w 4 klasach szkoły średniej – liczba uczestników 82 edukację młodzieży (zdrowe wakacje- również tematyka antytytoniowa)

„Światowy Dzień Rzucania Palenia” w powiecie nidzickim

- Grupa docelowa.

Mieszkańcy powiatu nidzickiego w szczególności:

- Dzieci, młodzież szkół powiatu
- Pracownicy i pacjenci POZ w powiecie i ZOZ Nidzica
- Pracownicy Powiatowej Komendy Straży Pożarnej w Nidzicy

Ramy czasowe od 14.11.2012 do 30.11.2012 r.

Koordynatorzy :

Poziom powiatowy Pracownik PZIOZ PSSE

Realizatorzy:

- Pracownicy POZ i ZOZ Nidzica
- Nauczyciele, dzieci i młodzież 12 szkół w powiecie

Partnerzy:

- Starostwo Powiatowe Nidzica, Komenda Powiatowa Policji , Nidzicki Ośrodek Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Nidzicy , PSSE Nidzica – Współorganizatorzy XVIII Przeglądu Małych Form Teatralnych
- Lokalne media - Głos Nidzicki, Portal informacyjno- społecznościowy powiatu i miasta Nidzica

- Dodatkowe informacje w miarę potrzeb.

PSSE Nidzica – współorganizator Imprezy XVIII Przeglądu Małych Form Teatralnych. Pracownik PSSE PZIOZ przewodnicząca JURY. Występ każdego zespołu poprzedziły wielogodzinne przygotowania, a ogrom pracy włożonej przez aktorów i ich instruktorów procentował na scenie. Publiczność i jurorzy byli pod wrażeniem gry aktorskiej, oprawy muzycznej, efektów świetlnych i wspaniałej scenografii, która towarzyszyła poszczególnym występom.

Pracownik PZIOZ przygotował stoisko informacyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki tytoniowej, profilaktyki HIV/AIDS; profilaktyki narkomanii, profilaktyki otyłości dla uczestników imprezy (dzieci, młodzieży, nauczycieli, rodziców) , które cieszyło się dużym zainteresowaniem.

Ważniejsze działania organizowane podczas akcji „Światowego Dnia Rzucania Palenia ”

1. PSSE Nidzica

Urząd Miasta i Gminy Nidzica -Bezpłatne użyczenie Sali i nagłośnienia

Sala konferencyjna Urzędu Miasta Nidzica

16.11.2012 - Szkolenie dla pracowników POZ i ZOZ oraz pielęgniarek medycyny szkolnej – liczba uczestników 21.

- Epidemiologia w Polsce i na Świecie
- Szkodliwość biernego i czynnego palenia tytoniu
- kobieta i papieros -mieszanka wybuchowa
- Przemysł tytoniowy, kto, co i jak?

2. PSSE Współorganizator Imprezy

Sala Rycerska Nidzickiego Ośrodka Kultury

22.11.2012 XVIII PRZEGLĄD MAŁYCH FORM TEATRALNYCH cykliczna impreza profilaktyczna pod hasłem „Styl życia, a zdrowie”

W imprezie wzięło udział 12 szkół (6 podstawowych i 6 Gimnazjalnych)

Ogólnie około 200 osób (dzieci, młodzież, nauczyciele, rodzice , zaproszeni goście)

3. PSSE Nidzica

W dniach 27.11, 28.11, 29.11.2012 zostały przeprowadzone 3 szkolenia dla pracowników Powiatowej Komendy Straży Pożarnej - Iprzewidywana liczba uczestników- 42 osoby

- Epidemiologia w Polsce i na Świecie

- Szkodliwość biernego i czynnego palenia tytoniu

- kobieta i papieros -mieszanka wybuchowa

- Przemysł tytoniowy, kto, co i jak?

Współpraca z mediami lokalnymi:

Głos Nidzicki - 14-21.11.2012 artykuł Portal Informacyjny - Społecznościowy Powiatu i miasta Nidzica informacja o imprezie (XVIII Przegląd Małych Form Teatralnych

Realizacja innych działań.

- okazjonalne

Wykład dla opiekunów szkolnych kół PCK – szkodliwość czynnego i biernego palenia tytoniu dla organizmu człowieka) – 18 osoby 27.09.2012

- łączone z innymi działaniami prozdrowotnymi

Edukacja rodziców klas I w 9 szkołach podstawowych powiatu nidzickiego podczas realizacji programu wojewódzkiego „Moje dziecko idzie do szkoły” (szkodliwość czynnego i biernego palenia tytoniu na organizm człowieka)- 293 osoby.(Wrzesień - listopad 2012)

- działania edukacyjne skierowane do pracowników innych pionów PIS Szkolenie dla pracowników PIS - szkodliwość czynnego i biernego palenia tytoniu na organizm człowieka, „przemysł tytoniowy- kto, co i jak?”; „kobieta i papieros- mieszanka wybuchowa”- 11 osób.(21.06.2012)

- działania edukacyjne skierowane do innych grup

- Pracownicy służby zdrowia- szkodliwość czynnego i biernego palenia tytoniu na organizm człowieka, „przemysł tytoniowy- kto, co i jak?”; „kobieta i papieros- mieszanka wybuchowa- 21 osoby (16.11.2012)

- pracownicy Komendy Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Nidzicy

szkodliwość czynnego i biernego palenia tytoniu na organizm człowieka, „przemysł tytoniowy- kto, co i jak?”; „kobieta i papieros- mieszanka wybuchowa- 42 osoby (27,28,29.11.2012)

- pracownicy Komendy powiatowej Policji w Nidzicy- szkodliwość czynnego i biernego palenia tytoniu na organizm człowieka, „przemysł tytoniowy- kto, co i jak?”; „kobieta i papieros- mieszanka wybuchowa- 76 osób. (11,18,20.12.2012)

Tworzenie lokalnych koalicji na rzecz propagowania środowiska wolnego od dymu tytoniowego. (proszę napisać liczbę spotkań koalicji, liczbę członków koalicji w ramach projektu „Odświeżamy nasze miasta”

W ramach utworzonej powiatowej koalicji antytytoniowej odbyły się 4 spotkania kwartalne 28.03.2012, 27.06.2012, 2.10.2012 i 20.12.2012

W skład koalicji wchodzi następujące instytucje:

- ZOZ Nidzica, MOPS Nidzica, PPP Nidzicy, KPP Nidzica, Straż Miejska, Starostwo Powiatowe, Urząd Miejski oraz redaktorzy 2 lokalnych gazet: Nasza Gazeta Nidzicka, Głos Nidzicki.

3. HIV/AIDS - sprawozdanie z realizacji działań w 2012 roku

grupa docelowa - młodzież szkół gimnazjalnych i średnich, pracownicy służby zdrowia, pracownicy straży pożarnej, pracownicy policji, społeczeństwo powiatu nidzickiego

ramy czasowe - marzec –grudzień 2012

koordynator - pracownik PZIOZ PSSE Nidzica

realizatorzy - pedagodzy szkolni, pracownik PZIOZ

partnerzy - instytucje współpracujące z PSSE Nidzica - Urząd Miasta i Gminy Nidzica, Starostwo Powiatowe,

zasadnicze działania

- 1 Szkolenie dla pielęgniarek szkolnych - liczba uczestników – 8 osób
  - 1 szkolenie dla pedagogów szkół gimnazjalnych i średnich – 10 osób
  - 1 szkolenie dla pracowników służby zdrowia – liczba uczestników – 24
  - edukacja młodzieży w ZSZiO Nidzica – 81 osób
  - 3 szkolenia dla pracowników Straży Pożarnej - liczba uczestników- 42 osoby
  - 3 szkolenia dla pracowników policji - liczba uczestników 76 osób
  - wykład dla opiekunów szkolnych kół PCK - liczba uczestników – 18 osób.
  - Pracownik PZIOZ –członek komisji konkursowej w Rejonowej Olimpiadzie Wiedzy o Zdrowiu
  - Impreza - PSSE współorganizator - Przegląd Małych Form Teatralnych liczba uczestników około 250 osób
  - Dystrybucja materiałów do placówek POZ i placówek nauczania i wychowania, popularyzacja PKD Olsztyn do placówek POZ i ZOZ Nidzica
  - Urząd Miasta i Gminy Nidzica, Starostwo Powiatowe, ZOZ Nidzica – zamieszczenie informacji na stronach internetowych
  - realizacja programu „Bez ryzyka” - pedagodzy szkolni
  - popularyzacja punktu PKD na terenie powiatu – placówki służby zdrowia - 10 ;
- 3 szkoły średnie, 2 lokalne gazety,

współpraca - Urząd Miasta i Gminy Nidzica - wynajęcie bezpłatne sali i sprzętu multimedialnego,

liczba adresatów oraz stosunek procentowy

321 uczniów szkół średnich - klasy I realizacja programu- Bez ryzyka

liczba jednostek (szkół, zakładów opieki zdrowotnej lub innych jednostek objętych oddziaływaniem) oraz stosunek procentowy

- 3 szkoły średnie / 3 szkoły średnie -100%
- 10 placówek służby zdrowia POZ / 10 placówek służby zdrowia POZ – 100%
- Urząd Miasta i Gminy Nidzica, Starostwo Powiatowe, ZOZ Nidzica – zamieszczenie informacji na stronach internetowych

liczba wizytowanych jednostek oraz stosunek procentowy - brak wizytacji – nie ujęte w planie pracy.

wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi - brak trudności i uwag zgłaszanych przez realizatorów

PROGRAMY WOJEWÓDZKIE

1. „KLESZCZ MAŁY, CZY DUŻY NIC DOBREGO NIE WRÓŻY”

cel główny

- Zmniejszenie liczby zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze na człowieka.

cele szczegółowe

- Podniesienie wiedzy młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze,
- Zaktywizowanie społeczności szkolnych (nauczyciele, pracownicy medyczni) do działań edukacyjnych dotyczących wyżej wymienionych chorób.
- Zwiększenie wiedzy rodziców uczniów na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia opon mózgowych i mózgu.

grupa docelowa

- Młodzież szkół ponadgimnazjalnych i ich rodzice,
- Nauczyciele, pielęgniarki środowiska szkolnego,
- Mieszkańcy 19 powiatów woj. warmińsko-mazurskiego - akcja informacyjna na temat chorób przenoszonych przez kleszcze na człowieka.

ramy czasowe - wrzesień 2011-czerwiec 2012

inicjator programu - WSSE OLSZTYN

koordynator – pracownik PSSE Nidzica Beata Rapacka

realizatorzy - 1 nauczyciel biologii, 2 pedagogów szkolnych i 2 pielęgniarki szkolne

partnerzy- Urząd Miasta i Gminy Nidzica – bezpłatne użyczenie sali na szkolenie

zasadnicze działania-

Formy realizacji programu

- Zadania zrealizowane przez szkoły – *Raport szkoły z realizacji programu*
- Zadania zrealizowane przez pracownika pionu PZiOZ PSSE:
Sporządzenie wykazu szkół do III edycji programu na podstawie pisemnej zgody dyrektorów placówek.

Szkolenia- 1

- 1 szkolenie dla koordynatorów i realizatorów szkolnych, pielęgniarek szkolnych, liczba uczestników 10 osób - szkolenie trwało 2 godz. (13.03.2012)
Pracownik PZiOZ zorganizował i poprowadził szkolenie

Informacje w mediach lokalnych –

- Przesłano zaproszenie na szkolenie w celu zainteresowania problematyką do lokalnych gazet Nasza Gazeta Nidzicka i Głos nidzicki (redaktorzy nie przybyli na szkolenie)

Strony internetowe -

- BIP Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej
Dystrybucja materiałów edukacyjnych – do placówek
  - do 10 punktów pielęgniarek szkolnych
  - do 3 szkół. - Materiały programowe

Badania ankietowe – w 2 szkołach

- badania ankietowe prowadzono przed i po przeprowadzonych zajęciach (w odstępach czasowych – 7 - 30 dni)
- ilość uczniów objętych badaniami ankietowymi przed zajęciami – 93
- ilość uczniów objętych badaniami po przeprowadzonych zajęciach – 84
analiza ankiet przeprowadzonych przed i po zajęciach z uczniami”

współpraca - Urząd Miasta i Gminy Nidzica - wynajęcie Sali i sprzętu
- pracownik Epidemiologii PSSE Nidzica uczestniczył w szkoleniu, podczas dyskusji na szkoleniu odpowiadał na zadawane pytania dotyczące szczepień

liczba adresatów oraz stosunek procentowy - 286 uczniów – 100 %

liczba jednostek (szkół, zakładów opieki zdrowotnej lub innych jednostek objętych oddziaływaniem) oraz stosunek procentowy - 2 szkoły średnie i 1 szkoła gimnazjalna realizowały program zgodnie z wytycznymi WSSE - 100%

liczba wizytowanych jednostek oraz stosunek procentowy - przeprowadzono 2 wizytacje - 100%;

wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi-

Poprzez realizację programu w roku szkolnym 2011/2012 zrealizowano następujące cele szczegółowe;

- Podniesiono wiedzę młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze, co wykazała analiza ankiet,
- Zaktywizowano społeczność szkolną (nauczycieli, pracowników medycznych) do działań edukacyjnych dotyczących chorób odkleszczowych.

2. „MOJE DZIECKO IDZIE DO SZKOŁY”

cel główny

Ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych dzieci

cele szczegółowe

- Podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia
- Uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych dzieci
- Przekonanie rodziców o słuszności działań profilaktycznych podejmowanych w szkole i w domu

grupa docelowa

- Rodzice uczniów klas I
- Uczniowie klas I

ramy czasowe - sierpień 2011- lipiec 2012

inicjator programu - WSSE Olsztyn

Koordynator:

- pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE

Realizatorzy

- **pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE**
liczba szkół, w których prowadził edukację rodziców - 10
- **pracownik Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE** – Sławomir Morzyc
liczba szkół, w których prowadził edukację rodziców – 9
- **pielęgniarki medycyny szkolnej** – 5 osób;
liczba szkół, w których prowadziły edukację rodziców - 5
- **nauczyciele kl. I** – 16 osób
liczba szkół, w których prowadzili edukację dzieci – 10

Partnerzy

- **Urząd Miasta i Gminy Nidzica** – nieodpłatne udostępnienie sali i sprzętu multimedialnego na szkolenie dla koordynatorów szkolnych

Zadania zrealizowane przez pracownika pionu PZiOZ PSSE

- Sporządzenie wykazu szkół do I edycji programu na podstawie pisemnych zgód dyrektorów placówek

- **Szkolenia – łącznie 2 , w tym:**

1 szkolenie dla koordynatorów szkolnych - Urząd Miasta i Gminy Nidzica - liczba uczestników -13. w dniu 21.09.2011.

Omówienie wdrożenia, realizacji i ewaluacji programu MDIDS

Omówienie 6 zagadnień przez pracownika PZIOZ (higiena pracy w szkole i w domu, bezpieczne korzystanie z telefonów bezprzewodowych; racjonalne odżywianie, higiena przygotowywania posiłków; higiena jamy ustnej; Profilaktyka chorób zakaźnych , wpływ

biernego palenia na zdrowie dzieci)

Przygotowanie materiałów dla rodziców - ksero 3 ulotek: II śniadanie – ważna lekcja w planie ucznia; bezpieczne korzystanie z telefonu komórkowego, moje dziecko idzie do szkoły w ilości 350 szt. każdej.

- **Prezentacje programu – łącznie 2 , w tym:**

2 Spotkania z dyrektorami Szkół Gminy Nidzica – 29.08.2011 i 20.03.2012 w Zespole Obsługi Oświaty i Sportu Nidzica

Sesja Rady Powiatu - 27.04.2012 Starostwo Powiatowe -Pracownik epidemiologii PSSE w Nidzicy zaprezentował program - liczba uczestników - 40

- **Zajęcia edukacyjne dla rodziców – 10 , w tym:**

21.09.2011 Zespół Szkół w Janowie rodzice liczba- 17 osób

12.09.2011 Zespół Szkół w Janowcu Kościelnym rodzice liczba - 23 osoby

7.09.2011 Szkoła Podstawowa w Napiwodzie rodzice liczba – 10 osób

22.09.2011 Szkoła Podstawowa w Rączkach rodzice liczba - 64 osoby

7.09.2011 Szkoła Podstawowa w Łynie rodzice liczba - 17 osób

15.09.2011 Szkoła Podstawowa w Waśniewie rodzice - liczba 16

8.09.2011 Zespół Szkół nr 1 Nidzica rodzice – 52 osoby

15.09.2011 Zespół Szkół nr 2 Nidzica rodzice -60 osób

20.09.2011 Zespół Szkół nr 3 Nidzica rodzice -55 osób

15.11.2011 Szkoła Podstawowa Zaborowo rodzice – 53 osoby

TEMATYKA WSZYSTKICH SPOTKAŃ DLA RODZICÓW BYŁA JEDNAKOWA

Omówienie wdrożenia, realizacji i ewaluacji programu MDIDS – pracownik PZIOZ

Omówienie 1 zagadnienia przez pracownika HDIM (higiena pracy w szkole i w domu,)

Omówienie 5 zagadnień przez pracownika PZIOZ (bezpieczne korzystanie z telefonów bezprzewodowych; racjonalne odżywianie, higiena przygotowywania posiłków; higiena jamy ustnej; Profilaktyka chorób zakaźnych , wpływ biernego palenia na zdrowie dzieci

- o **Zajęcia edukacyjne dla dzieci**

7.11.2011 edukacja dzieci 5-6 letnich w Przedszkolu nr 2 w Nidzicy – liczba uczestników 18 osób Zdrowe odżywianie, higiena jamy ustnej, jakość wody

- **Zamieszczenie informacji w lokalnych mediach BIP PSSE**

Aktualizacja 15.06.2012 przekierowanie na stronę WSSE Olsztyn

Prasa 19.08.2011 przesłanie do Głosu nidzickiego i Naszej Gazety Nidzickiej artykułu do zamieszczenia odnośnie prawidłowego zakupu plecaka i doboru mebli dla pierwszoklasisty NGN zamieściła artykuł 25-31.08.2011

26.09.2011 przesłano do Głosu Nidzickiego i Naszej Gazety Nidzickiej artykułu do zamieszczenia odnośnie realizacji programu Głos Nidzicki zamieścił artykuł 28.09-4.10.2011

Telewizja 14.10.2011 nagranie materiału informacyjnego dla TV Nidzica odnośnie realizacji programu MDIDS 15.10-22.10.2011 emisja codziennie , co 2 godz.

- **Akcja informacyjna na temat właściwego doboru plecaków i mebli do nauki**

- Spotkanie z Dyrektorem Zespołu Obsługi Oświaty i Sportu w dniu 20.03.2012

Na spotkaniu z dyrektorami 6 Szkół Gminy Nidzica, przedstawiono założenia programu na kolejny rok szkolny 2012/2013 oraz ustalono terminy spotkań z rodzicami klas 'O' celem przekazania informacji odnośnie zakupu prawidłowego plecaka, doboru odpowiednich mebli do pracy w domu

Zespół Szkół nr 3 Nidzica 15.05.2012- 40 osób

Szkoła Podstawowa Rączki – 22.05.2012 – 10 osób

Szkoła podstawowa Napiwoda 16.05.2012 – 18osób

Zespół Szkół nr 2 Nidzica 17.05.2012 – 28 osób

Zespół Szkół nr 1 Nidzica 21.05.2012 – 36 osób

Szkoła Podstawowa Łyna 9.05.2012 – 21 osób

Dystrybucja materiałów edukacyjnych - do 10 szkół

Liczba adresatów oraz stosunek procentowy - 316 uczniów - 100%

liczba jednostek (szkół, zakładów opieki zdrowotnej lub innych jednostek objętych oddziaływaniem) oraz stosunek procentowy - 10 szkół - 100%

wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi

Panie nauczycielki z dużym zaangażowaniem realizowały program . Wszystkie 6 tematów problemowych przedstawiono rodzicom oraz uczniom. Współpraca z rodzicami układała się bardzo dobrze. Rodzice angażowali się w pomoc przy realizacji zadań domowych dotyczących tego programu. Rodzice byli zadowoleni z przekazanych treści dotyczących prozdrowotnego stylu życia dziecka i rodziny. Dzieci chętnie słuchały i uczestniczyły w realizacji programu.

Wdrożenie , realizacja i ewaluacja programu przebiegła bardzo sprawnie.

Wypracowana współpraca z Panią Dyrektorem ZOOIS w Nidzicy sprawiła możliwość sprawnego wdrożenia tego programu w szkołach. (zebranie pisemnych zgód, ustalenie spotkań z rodzicami). Edukacja rodziców - ustalanie spotkań nie sprawiło trudności. Na każdym spotkaniu z rodzicami omówiono wszystkie treści programowe - 6 zagadnień problemowych.

3. „WOLNOŚĆ ODDECHU- ZAPOBIEGAJ ASTMIE”

cel główny

Uświadomienie rodzicom i opiekunom dzieci znaczenia wczesnej profilaktyki astmy oraz stworzenia dzieciom zagrożonym chorobą możliwości optymalnej jakości życia.

cele szczegółowe

- Edukacja rodziców i opiekunów dzieci w zakresie umiejętności obserwacji objawów astmy,
- Zmiana percepcji dziecka z astmą jako osoby z pełnymi możliwościami rozwojowymi

grupa docelowa

Uczniowie klas I-III , rodzice, opiekunowie, nauczyciele

ramy czasowe

Wrzesień 2011-maj 2012

inicjator programu

WSSE Olsztyn

koordynator, realizatorzy, partnerzy

Koordinatorka powiatowa – Beata Rapacka

Realizatorzy – nauczyciele nauczania zintegrowanego

zasadnicze działania

1 szkolenie dla koordynatorów szkolnych – liczba uczestników 10

1 narada dla pielęgniarek szkolnych – liczba uczestników 8

12 szkół realizowało program WOZA

Rozdano 12 informacji z realizacji programu – 12 wróciło do stacji.

Poniżej prezentuję analizę tych informacji.

Liczba szkolnych koordynatorów – 12

liczba pielęgniarek szkolnych - 9

Realizatorzy programu w szkole - 39 Nauczyciel nauczania zintegrowanego, pielęgniarki medycy szkolnej

Szkolenia przedstawicieli środowiska szkolnego/ Rada Pedagogiczna - 7 szkoleń

liczba przeszkolonych osób – 16

Edukacja rodziców :

Liczba spotkań – 13 w trakcie których, była pogadanka i wyświetlono film

Liczba edukowanych rodziców – 313

liczba adresatów oraz stosunek procentowy

397 uczniów - 100%

liczba jednostek (szkół, zakładów opieki zdrowotnej lub innych jednostek objętych oddziaływaniem) oraz stosunek procentowy

12 szkół - wedle założeń WSSE 100%

liczba wizytowanych jednostek oraz stosunek procentowy

2 wizytacje – 18,2%

wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi:

wzrosła świadomość na temat symptomów astmy, przekonanie, że ta choroba nie powinna stawać na przeszkodzie w osiągnięciu sukcesów;

- rodzice wiedzą jakie czynniki mogą wywołać astmę i wiedzą czego unikać , dzieci są przygotowane do reakcji i zachowań z kolegą , który jest chory na astmę oskrzelową

- wszyscy adresaci programu : rodzice, nauczyciele, uczniowie zostali uwrażliwieni na objawy astmy oskrzelowej i źródła alergenów oraz uświadomienie, że wczesne rozpoznanie choroby i prawidłowe leczenie umożliwia dziecku normalne funkcjonowanie, Tekst W klasie z Jasiem” jest bliski dzieciom, ponieważ bohaterem jest ich rówieśnik, co ułatwia zrozumienie problemu astmy oskrzelowej, swoje zadanie również spełnił film edukacyjny dla rodziców, w którym trafnie i jasno przedstawiono problem choroby.;

- Nauczyciele nie mają czasu na pełną i dobrą realizację programu;

- Rodzice bardzo zadowoleni ze spotkania, które pomogło im uświadomić, że dziecko chore na astmę może czynnie uczestniczyć w życiu klasowym

4. „WYBIERZ ŻYCIE –PIERWSZY KROK”

cel główny

Zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę

cele szczegółowe

- Zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu,
- Podniesienie wiedzy o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna),
- Motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie,
- Przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym,
- Dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne.

grupa docelowa

- Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (dziewczeta i chłopcy z klas I),
- Rodzice i opiekunowie uczniów,
- Kadra pedagogiczna szkół

ramy czasowe

październik 2011-czerwiec 2012

inicjator programu

WSSE Olsztyn

koordynator, realizatorzy, partnerzy

Koordynator - Beata Rapacka PZIOZ PSSE Nidzica

Realizatorzy – nauczyciele biologii, pedagog, pielęgniarka szkolna

Partnerzy- brak

zasadnicze działania

1 narada dla koordynatorów szkolnych - liczba uczestników 3

Ankietyzacja uczniów - przed zajęciami- 69 Po zajęciach - 69

liczba adresatów oraz stosunek procentowy

318 Liczba osób objętych edukacją: 100% klas I

uczniowie (ogółem) - 274

liczba jednostek (szkół, zakładów opieki zdrowotnej lub innych jednostek objętych oddziaływaniem) oraz stosunek procentowy

3 szkoły – co stanowi 100%

liczba wizytowanych jednostek oraz stosunek procentowy

przeprowadzono 2 wizytacje – 100%

wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi

Program został w sposób profesjonalny wdrożony w szkołach. Koordynatorzy zostali bardzo fachowo przygotowani do jego realizacji.

Program cieszył się dużym zainteresowaniem młodzieży. Prezentacja multimedialna trafiła znakomicie do odbiorców programu. Młodzież zwiększyła swoją wiedzę na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa w jego powstawaniu. Podniosła swoją wiedzę na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy. Dziewczeta zostały zmotywowane do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie. Z pewnością program będzie realizowany w kolejnym roku szkolnym we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych w powiecie.

REALIZACJA INTERWENCJI NIEPROGRAMOWYCH

WALKA Z WSZAWICĄ I ŚWIERZBEM

cele - Zmniejszenie liczby zachorowań na świerzbię i wszawicę, zwiększenie wiedzy na temat profilaktyki w/w chorób zakaźnych

grupa docelowa – rodzice klas I podczas spotkań przy realizacji Programu MDIDS , pielęgniarki szkolne, uczestnicy kolonii , uczniowie szkół podczas edukacji przed wakacjami

ramy czasowe – czerwiec – październik 2012

koordynator, realizatorzy, - Pracownik PZIOZ PSSE

partnerzy – brak

zasadnicze działania – pogadanki dla uczestników kolonii, szkolenie dla pielęgniarek szkolnych, edukacja uczniów szkół gimnazjalnych i średnich

współpraca – Pracownik Epidemiologii, HDIM (dystrybucja ulotek, przekazywanie informacji profilaktycznych i monitorowanie sytuacji epidemiologicznej podczas kontroli sanitarnych w Szkołach)

liczba adresatów oraz stosunek procentowy- uczestnicy kolonii i półkolonii- 257 osób, uczestnicy szkolenia pielęgniarki- 8 osób, pedagogzy szkolni – 8 osób , 293 rodziców klas I szk. podst., 82 osób uczestnicy edukacji dzieci i młodzieży w szkołach przed wakacjami

liczba jednostek (szkół, zakładów opieki zdrowotnej lub innych jednostek objętych oddziaływaniem) oraz stosunek procentowy-

1 placówki kolonijne 4 półkolonie , 15 szkół podstawowych.
wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi – realizacja działań przebiegała bez problemów

PROFILAKTYKA GRYPY

cele – zmniejszenie liczby zachorowań na grypę sezonową i zwiększenie wiedzy na temat profilaktyki grypy

grupa docelowa – Dyrektorzy szkół, pielęgniarki szkolne, rodzice dzieci klas I w 10 szkołach przy realizacji programu MDIDS, uczestnicy kolonii

ramy czasowe – luty – grudzień 2012

koordynator, realizatorzy – Pracownik PZIOZ PSSE

partnerzy - brak

zasadnicze działania –

- Na spotkaniach z rodzicami , dyrektorami szkół, podczas wywiadówek w 10 szkołach (edukacja rodziców w zakresie programu MDIDS) przekazywano informację odnośnie jak postępować i rozmawiać z dziećmi w przypadku problemów związanych z gripą
- Udzielano instruktażu dla dyrektorów szkół i przedszkoli w zakresie postępowania profilaktycznego w celu uniknięcia choroby podczas wizytacji .
- przeszkolono wszystkie pielęgniarki szkolne(8 osób) w zakresie grypy sezonowej .(przekazano materiały na CD)
- Dystrybucja materiałów – plakaty, ulotki - do 10 placówek służby zdrowia , 15 szkół podstawowych .

Współpraca - brak

liczba adresatów oraz stosunek procentowy - 20 dyrektorów szkół i przedszkoli, 95 uczestników kolonii, pielęgniarki szkolne(8 osób) , 293 osoby – rodzice dzieci klas I przy realizacji programu MDIDS

liczba jednostek (szkół, zakładów opieki zdrowotnej lub innych jednostek objętych oddziaływaniem) oraz stosunek procentowy- 20 placówek nauczania i wychowania, 10 placówek służby zdrowia

wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi- działania realizowano bez problemów

SPOŁECZNA KAMPANIA PRZECIWKO MENINGOKOKOM

cele – Celem kampanii jest uświadomienie społeczeństwu, że problem meningokoków jest poważny i warto zadbać o swoje zdrowie poznając sposoby pozwalające na zminimalizowanie ryzyka zakażenia meningokokowego

grupa docelowa - dzieci, rodzice, nauczyciele, pacjenci

ramy czasowe - marzec -grudzień 2012

koordynator – pracownik PSSE PZIOZ

realizatorzy, partnerzy - nauczyciele, pielęgniarki szkolne

zasadnicze działania - dystrybucja materiałów (pakiety , ulotki, plakaty) , edukacja rodziców klas I SP - liczba 293 , szkolenie dla nauczycieli programu MDIDS – 12 osób, szkolenie dla pielęgniarek szkolnych i realizatorów programu „ Pierwszy dzwonek” w szkołach – 10 osób

współpraca – brak

liczba adresatów oraz stosunek procentowy - 95 osób – uczestnicy kolonii, rodzice uczniów klas I SP- 293 osób, 2420 dzieci i młodzieży – uczestnicy programu w szkołach
liczba jednostek (szkół, zakładów opieki zdrowotnej lub innych jednostek objętych oddziaływaniem) oraz stosunek procentowy – 17 placówek nauczania i wychowania oraz 10 placówek służby zdrowia
wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi - trudności brak

ZAPOBIEGANIE ZATRUCIOM GRZYBAMI

cele - zmniejszenie liczby zatruc grzybami, zwiększenie wiedzy odnośnie profilaktyki zatruciom grzybami

grupa docelowa - uczestnicy kolonii i obozów, uczniowie , pedagodzy szkolni

ramy czasowe - maj – sierpień 2012

koordynator - Pracownik PZIOZ

realizatorzy – Pracownik PZIOZ

partnerzy – brak

zasadnicze działania - narada dla pedagogów – 6 osób, edukacja dzieci i młodzieży podczas wizytacji obozów i półkolonii zorganizowanych na terenie powiatu 257 osób ,edukacja dzieci i młodzieży w szkołach przed wakacjami – 82 osoby

Dystrybucja materiałów - broszury podczas narady , edukacji .

Współpraca - współpraca z pracownikiem HDIM - wspólne wizytacje obozów i półkolonii

liczba adresatów oraz stosunek procentowy – uczestnicy kolonii 257, uczestnicy narady – 6 osób, uczestnicy edukacji w szkołach 82 osoby

liczba jednostek (szkół, zakładów opieki zdrowotnej lub innych jednostek objętych oddziaływaniem) oraz stosunek procentowy - 6 placówek nauczania i wychowania, 5 placówek - kolonie zorganizowane na terenie powiatu nidzickiego

wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi - dzieci chętnie słuchały przekazywanych treści, zadawały ciekawe pytania, działania z pewnością zasadne.

PROFILAKTYKA WŚCIEKLIZNY

Cele - zmniejszenie liczby narażeń ludzi na kontakt z obcymi zwierzętami domowymi i zwierzętami dzikimi na terenie województwa warmińsko – mazurskiego.

Celami szczegółowymi zaś są:

- podniesienie poziomu wiedzy z zakresu etiologii wścieklizny,
- kształtowanie umiejętności właściwego zachowywania się w kontaktach

ze

zwierzętami, mogącymi być źródłem zakażenia wścieklizną,

- kształtowanie umiejętności właściwego zachowania się dzieci i dorosłych w

rejonach, gdzie prowadzone są profilaktyczne szczepienia zwierząt dzikich.

grupa docelowa – uczestnicy kolonii i obozów,

ramy czasowe - lipiec sierpień 2012

koordynator, realizatorzy, partnerzy – Pracownik PZIOZ

zasadnicze działania - edukacja uczestników kolonii i obozów edukacja dzieci i młodzieży w szkołach przed wakacjami – 82 osób - dystrybucja ulotek

współpraca - brak

liczba adresatów oraz stosunek procentowy - 257 uczestników obozów i kolonii, uczestnicy edukacji w szkołach 82 osoby

liczba jednostek (szkół, zakładów opieki zdrowotnej lub innych jednostek objętych oddziaływaniem) oraz stosunek procentowy- 5 placówki kolonijnych, 1 szkoła średnia
wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi - bez trudności

EUROPEJSKI DZIEŃ WIEDZY O ANTYBIOTYKACH

Cele - Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach- 18 listopada 2012 r. Celem Dnia jest stworzenie corocznej okazji do zwiększania świadomości, jakim zagrożeniem dla zdrowia publicznego jest antybiotykooporność oraz do promowania wiedzy na temat i odpowiedzialnego stosowania antybiotyków.

grupa docelowa - społeczeństwo powiatu nidzickiego

ramy czasowe - listopad – grudzień 2012

koordynator, realizatorzy, partnerzy - Pracownik PZIOZ

zasadnicze działania - opracowanie prezentacji na w/w temat, która była prezentowana na szkoleniu dla pielęgniarek szkolnych

- dystrybucja materiałów do placówek służby zdrowia
- edukacja rodziców klas I SP na w/w temat
- Zamieszczenie informacji na stronie PSSE Nidzica

Współpraca - brak

liczba adresatów oraz stosunek procentowy - 293 rodziców uczniów klas I SP , pacjenci POZ

liczba jednostek (szkół, zakładów opieki zdrowotnej lub innych jednostek objętych oddziaływaniem) oraz stosunek procentowy - 10 szkół podstawowych, - 66% 10 placówek służby zdrowia- 100%

wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi - bez trudności

AKCJA - ZDROWE WAKACJE

Cele - Podniesienie wiedzy z zakresu zapobiegania zagranom związanym z wypoczynkiem letnim

grupa docelowa - dyrektorzy, wychowawcy, pielęgniarki, prowadzący i obsługujący placówki wypoczynki letniego , dzieci i młodzież w wieku od 7 do 18 lat wypoczywająca na zorganizowanych obozach i koloniach

ramy czasowe - marzec - sierpień 2012

koordynator, realizatorzy, partnerzy - Pracownik PZIOZ

zasadnicze działania -

- przesłano do 15 placówek nauczania i wychowania (Szkół Podstawowych) regulamin konkursu plastycznego –ZDROWE WAKACJE celem zachęcenia do uczestnictwa w tym konkursie organizowanym przez WSSE Olsztyn
Działania edukacyjne były prowadzone wspólnie z pracownikiem Komendy Powiatowej Policji p. Izabellą Dębską
- zajęcia edukacyjne na 1 obozie harcerskim dla 95 uczestników. Tematem zajęć było : zatrucie grzybami, ukąszenia przez żmije, choroby przenoszone przez kleszcze, zatrucia pokarmowe(czerwonka, salmonella), bąblowica, profilaktyka antytytoniowa, profilaktyka HIV/AIDS, profilaktyka dopalaczy oraz promieniowanie UV, zaznajamianie uczestników z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa.
- zajęcia edukacyjne w Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Nidzicy o - 8 godz. dla 82 uczniów . Tematem zajęć było : zatrucie grzybami, ukąszenia przez żmije, choroby przenoszone przez kleszcze, zatrucia pokarmowe(czerwonka,

salmonella), bąblowica, profilaktyka antytytoniowa, profilaktyka HIV/AIDS, profilaktyka dopalaczy.

Policjanci zapoznali młodzież z najczęstszym mechanizmem jakim jest uleganie wpływom innych ludzi. Młodzież poznała również metody działań sprawców handlu dziećmi, przyczyny prostytucji dziecięcej, oraz omówiono zjawisko jakim jest „Sponsoring”.

- Zajęcia edukacyjne dla dzieci z świetlicy wiejskiej w Piotrowicach – liczba uczestników 30 osób.
- Zajęcia edukacyjne dla uczestników półkolonii w Janowie 18.07.2012- 25 osób i w Waśniewie 25.07.2012 - 24 osoby - przeprowadzone przez pracownika HDIM – pracownik PZIOZ przebywał na urlopie.
- Zajęcia edukacyjne dla uczestników półkolonii w Orłowie w dniach 13.08.16.08.21.08.2012 - 3 turnusy – ogółem 83 dzieci. Tematem zajęć było : zatrucie grzybami, ukąszenia przez żmije, choroby przenoszone przez kleszcze, zatrucia pokarmowe(czerwonka, salmonella), bąblowica, profilaktyka antytytoniowa, profilaktyka HIV/AIDS, profilaktyka dopalaczy oraz promieniowanie UV, zaznajamianie uczestników z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa –Policja

Współpraca - Komenda powiatowa Policji – wspólne prelekcje

liczba adresatów oraz stosunek procentowy - 257uczestników kolonii i obozów, 82 uczniów Szkoły średniej

liczba jednostek (szkół, zakładów opieki zdrowotnej lub innych jednostek objętych oddziaływaniem) oraz stosunek procentowy - 5 placówek - obóz i półkolonie - 257 osób, młodzież 1 szkoły średniej – 82 osoby

wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi - bez trudności

AKCJA ZIMOWA (bezpieczny i zdrowy wypoczynek podczas ferii zimowych)

Cele - Podniesienie wiedzy z zakresu zapobiegania zagranom związanym z wypoczynkiem zimowym

grupa docelowa - dyrektorzy, pielęgniarki, rodzice uczniów, dzieci i młodzież w wieku od 7 do 18 lat uczestnicząca w zajęciach zorganizowanych przez Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną w Nidzicy, Nidzicki Ośrodek Kultury, Hala Widowiskowo – Sportowa w Nidzicy.

ramy czasowe - styczeń- luty 2012

koordynator, realizatorzy, partnerzy - Pracownik PZIOZ

zasadnicze działania -

przeprowadzono w dwóch szkołach edukację dla rodziców oraz dokonano dystrybucji materiałów odnośnie profilaktyki nowych narkotyków oraz profilaktyki tytoniowej

Zespół Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy – rodzice klas gimnazjalnych – 43 osoby

Rodzice klasy maturalnej - 20 osób

Zespół Szkół nr 1 w Nidzicy - rodzice klasy III A Gimnazjum - 12 osób.

Udzielono wskazówek i przesłano materiały (ulotki dla dzieci, rodziców), do 3 instytucji , które podczas ferii zimowych prowadziły zajęcia dla dzieci i młodzieży.

- Miejsko-Gminna bibliotek Publiczna w Nidzicy

- Hala Widowiskowo-sportowa w Nidzicy

-Nidzicki Ośrodek Kultury

Współpraca - z instytucjami , które prowadziły zajęcia dla dzieci i młodzieży.

liczba adresatów oraz stosunek procentowy - 75 rodziców, 3 instytucje

liczba jednostek, zakładów opieki zdrowotnej lub innych jednostek objętych oddziaływaniem) oraz stosunek procentowy - 3 placówki nauczania i wychowania 3 instytucje

wnioski, napotkane problemy, trudności, uwagi - bez trudności

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Zadania wykonywane przez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny wpływające na stan sanitarny powiatu Nidzica to przede wszystkim :

- ▶ opiniowanie planów zagospodarowania przestrzennego miasta i gmin,
- ▶ opiniowanie projektów technologicznych,
- ▶ opiniowanie dokumentacji związanej z ochroną środowiska,
- ▶ przeprowadzanie kontroli sanitarnych obiektów w trakcie realizacji,
- ▶ uczestniczenie w odbiorach obiektów przekazywanych do uruchomienia i użytkowania,

I. Opiniowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin.

A. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gmin.

W okresie sprawozdawczym przyjęto do zaopiniowania 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gmin, w tym wydano opinię w 2 sprawach, jedna sprawa jest w trakcie realizacji. Opinie zostały wydane bez zastrzeżeń .

B. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin

W okresie sprawozdawczym przyjęto do zaopiniowania 2 projekty zmiany studium, jeden projekt jest w trakcie realizacji, drugi dotyczył zmiany studium dla miasta i gminy Nidzica, który został zaopiniowany z zastrzeżeniami:

1. Przed wyborem terenów pod inwestycje mogące znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko przeprowadzić szczegółową analizę wpływu inwestycji na jakość wody w GZWP 214 ONO.
2. Na terenach zabudowy mieszkaniowej mogą funkcjonować jedynie usługi nieuciążliwe, których zadaniem będzie zaspokajanie podstawowych codziennych potrzeb mieszkańców danych terenów.
3. Użytkowanie obiektów kubaturowych przeznaczonych na pobyt ludzi, a wymagających odprowadzania ścieków komunalnych może nastąpić po zapewnieniu odprowadzenia ich do sieci kanalizacji sanitarnej z przesyłem do oczyszczalni ścieków.
4. Przed wyborem szczegółowej lokalizacji elektrowni wiatrowych należy przeprowadzić analizę przewidywanych oddziaływań tych obiektów na tereny zabudowy mieszkaniowej , ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływań akustycznych o częstotliwościach słyszalnych dla człowieka jak i niesłyszalnych (infradźwięków) gwarantujących brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu oraz zagrożeń dla zdrowia ludzi. Takie same kryteria należy stosować przy wyborze konstrukcji turbin .

II. Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Do uzgodnienia w roku 2012 przyjęto 5 spraw, w 1 przypadku wydano opinię bez zastrzeżeń a w 4 z zastrzeżeniami.

Zastrzeżenia dotyczyły:

- 1. Wpływu planowanych inwestycji (przede wszystkim zakładów produkcyjnych, usługowych, wydobywczych, ferm drobiu, farm wiatrowych) na jakość wód podziemnych i powierzchniowych.
2. Wpływ hałasu (słyszalnego, ultradźwięków, infradźwięków) pola elektromagnetycznego, oraz zjawiska migotania cienia lub efektu stroboskopowego na stan zdrowia i życia ludności zamieszkującej tereny na których planuje się posadowienie elektrowni wiatrowych.

III. Opiniowanie dokumentacji technicznej.

W okresie sprawozdawczym do komórki ZNS wpłynęły 34 podania o zaopiniowanie projektów technologicznych. Jeden projekt jest w trakcie uzgadniania, po wystąpieniu przez Organ o uzupełnienie dokumentacji.

Ogólnie w roku sprawozdawczym zaopiniowano 33 projekty, w tym jeden z zastrzeżeniami. Jest to projekt zakładu produkcji pierogów w Kamionce, gmina Nidzica. Zastrzeżenia dotyczyły: produkcja pierogów odbywać się będzie bez użycia jaj, produkowane będą jedynie pierogi z serem, ruskie i z mrożonych owoców .

Pozostałe projekty zaopiniowano bez zastrzeżeń .

Ważne opiniowane projekty technologiczne:

- budowa SUW w miejscowości Jabłonka wraz z siecią wodociągową i kanalizacyjną dla miejscowości Jabłonka, Koniuszyn, Wikno, (projekt przyjęty do opiniowania w grudniu 2011 roku, zaopiniowany w styczniu 2012 roku) Budowa sieci kanalizacyjnej i sieci wodociągowej jest bardzo ważna dla miejscowości położonych w obrębie jeziora Omulew. Do tego czasu mieszkańcy tych miejscowości korzystają z własnych ujęć wody opartych często na płytko zalęgających wodach, które nie spełniają wymagań pod względem bakteriologicznym i fizyko-chemicznym. Budowa kanalizacji sanitarnej rozwiąże długotrwały problem nieszczelnych szamb, które zanieczyszczają warstwy wód podziemnych oraz jezioro Omulew.

- rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej dla miejscowości Kownatki (wieś i rekreacyjna część położona nad jeziorem Kownatki) oraz Januszkowo wieś i tereny przeznaczone pod rekreację. Rozbudowa w/w sieci pozwoli na zabezpieczenie jezior oraz warstw wodonośnych przed zanieczyszczeniami z indywidualnych zbiorników na ścieki oraz zapewnienie ludności dobrej jakości wody do picia. Zgodnie z przedstawionymi projektami woda do tych miejscowości będzie pochodziła z wodociągu sieciowego w Szkotowie a ścieki będą odprowadzane do istniejącej, posiadającej moce przerobowe oczyszczalni ścieków w Szkotowie.

-budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Safronka gmina Janowiec Kościelny oraz Kozłowo gmina Kozłowo. W miejscowości Kozłowo, istnieje oczyszczalnia ścieków, która pracuje na starej technologii , a jednocześnie jest już niewystarczająca do odbioru większej ilości ścieków. W miejscowości Safronka oczyszczalnia ścieków jest nową inwestycją, która pozwoli na właściwą gospodarkę ściekową dawnych terenów po PGR-owskich.

-dzienny oddział rehabilitacyjny, który Inwestor planuje zorganizować w istniejącym budynku ZOZ Nidzica, przy ul. Mickiewicza 23, pomieszczenia przeznaczone pod ten oddział były wcześniej wykorzystywane przez kuchnię szpitalna , której rolę zastąpił catering.

IV. Odbiory końcowe

W okresie sprawozdawczym przyjęto 38 podań inwestorów o odbiór sanitarno-higieniczny obiektów. Po dokonaniu wizji lokalnych wydano 38 opinii dopuszczających obiekty do użytkowania. W 32 przypadkach były to opinie bez zastrzeżeń a w 6 z zastrzeżeniami.

Zastrzeżenia dotyczyły:

- A) obiekty żywieniowe- malowania ścian , uzupełnienia wentylacji w pomieszczeniach, zainstalowania właściwego zlewozmywaka w pomieszczeniu porządkowym, zapewnienia szafy przelotowej do przetrzymywania naczyń;
- B) obiekty użyteczności publicznej- Zespół Szkół nr.2 w Nidzicy ul. K. Barke -zapewnić rozdział kabin ustępowych zgodnie z projektem;
- C) zakłady pracy- zapewnić w pomieszczeniu porządkowym i jadalni właściwy fartuch ochronny przy umywalkach i zlewach;

Ważne odebrane obiekty w roku sprawozdawczym:

-Stacja Uzdatniania Wody w miejscowości Bolejny gmina Nidzica – obiekt nowopowstały, na bazie istniejącej studni publicznej, która była oprócz studni przydomowym źródłem zaopatrzenia wody dla mieszkańców tej miejscowości. W ramach tej inwestycji

doprowadzono wodę także do miejscowości Żelazno, która do tej pory korzystała z wody z wodociągu lokalnego w Żelaźnie, której właściciel nie zapewniał jej na odpowiednim poziomie jakościowym. Zastosowana nowoczesna metoda odżelaziania i odmanganiania wody zapewniła mieszkańcom Bolejn i Żelazna wodę do picia o odpowiedniej jakości.

V. Obowiązek sporządzania raportu i jego zakres

W okresie objętym sprawozdawczością do Organu wpłynęły 18 podań o ustalenie obowiązku sporządzania raportu oddziaływania inwestycji na środowisko lub wydania opinii, że taki raport nie jest konieczny. W 2 przypadkach poinformowano wnioskodawcę, że inwestycje określone w podaniach nie kwalifikują się do inwestycji znacząco lub potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko. W 6 przypadkach PPIS wydał opinię, że dla planowanych inwestycji brak jest potrzeby sporządzania raportu oddziaływania na środowisko, w 10 przypadkach jest taka konieczność.

Do ważnych inwestycji podlegających opiniowaniu należą:

1. Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Januszkowo, gmina Kozłowo.

VI. Uzgodnienia warunków realizacji inwestycji.

W 2012 roku do PSSE wpłynęło 8 wniosków z prośbą o uzgodnienie warunków realizacji inwestycji.

W 1 przypadku (Farma wiatrowa w miejscowości Frąkno gmina Nidzica)- sprawę przekazano do WSSE w Olsztynie do załatwienia zgodnie z kompetencjami. W 4 przypadkach dotyczących elektrowni wiatrowych, postępowanie jest w toku, z uwagi na konieczność uzupełnienia dokumentacji.

Inwestycje uzgodnione:

- mała elektrownia wodna w miejscowości Borowiec gmina Kozłowo – uzgodniono bez zastrzeżeń;

- chów i hodowla bydła i trzody chlewnej – uzgodniono z zastrzeżeniami dotyczącymi sposobu realizacji inwestycji oraz składowania odpadów powstających podczas budowy

VII. Wpływ na stan sanitarno-higieniczny powiatu uruchamianych, opiniowanych w 2012 roku inwestycji z podziałem na kategorie:

A. obiekty uruchamiane w 2012 roku

1. Stacja Uzdatniania Wody w miejscowości Bolejny gmina Nidzica – obiekt nowopowstały, na bazie istniejącej studni publicznej, która była oprócz studni przydomowym źródłem zaopatrzenia wody dla mieszkańców tej miejscowości. W ramach tej inwestycji doprowadzono wodę także do miejscowości Żelazno, która do tej pory korzystała z wody z wodociągu lokalnego w Żelaźnie, której właściciel nie zapewniał jej na odpowiednim poziomie jakościowym. Zastosowana nowoczesna metoda odżelaziania i odmanganiania wody zapewniła mieszkańcom Bolejn i Żelazna wodę do picia o odpowiedniej jakości.

B. Obiekty opiniowane w 2012 roku

- budowa SUW w miejscowości Jabłonka wraz z siecią wodociągową i kanalizacyjną dla miejscowości Jabłonka, Koniuszyn, Wikno, (projekt przyjęty do opiniowania w grudniu 2011 roku, zaopiniowany w styczniu 2012 roku) Budowa sieci kanalizacyjnej i sieci wodociągowej jest bardzo ważna dla miejscowości położonych w obrębie jeziora Omulew. Do tego czasu mieszkańcy tych miejscowości korzystają z własnych ujęć wody opartych często na płytko zalęgających wodach, które nie spełniają wymagań pod względem bakteriologicznym i fizyko-chemicznym. Budowa kanalizacji sanitarnej rozwiąże długotrwały problem nieszczelnych szamb, które zanieczyszczają warstwy wód podziemnych oraz jezioro Omulew.

- rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej dla miejscowości Kownatki (wieś i rekreacyjna część położona nad jeziorem Kownatki) oraz Januszkowo wieś i tereny przeznaczone pod rekreację. Rozbudowa w/w sieci pozwoli na zabezpieczenie jezior oraz warstw wodonośnych przed zanieczyszczeniami z indywidualnych zbiorników na ścieki oraz zapewnienie ludności

dobrej jakości wody do picia. Zgodnie z przedstawionymi projektami woda do tych miejscowości będzie pochodziła z wodociągu sieciowego w Szkotowie a ścieki będą odprowadzane do istniejącej, posiadającej moce przerobowe oczyszczalni ścieków w Szkotowie.

-budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Safronka gmina Janowiec Kościelny oraz Kozłowo gmina Kozłowo. W miejscowości Kozłowo , istnieje oczyszczalnia ścieków, która pracuje na starej technologii a jednocześnie jest już niewystarczająca do odbioru większej ilości ścieków. W miejscowości Safronka oczyszczalnia ścieków jest nową inwestycją, która pozwoli na właściwą gospodarkę ściekową dawnych terenów po PGR-owskich.

-dzienny oddział rehabilitacyjny, który Inwestor planuje zorganizować w istniejącym budynku ZOZ Nidzica, przy ul. Mickiewicza 23, pomieszczenia przeznaczone pod ten oddział były wcześniej wykorzystywane przez kuchnię szpitalna , której rolę zastąpił catering.

Higieny Pracy

Podstawowym zadaniem Sekcji Higieny Pracy w roku 2012 było prowadzenie nadzoru sanitarnego nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w celu ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w miejscu pracy oraz wzmocnienie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w oparciu o obowiązujące przepisy w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, a także swobodnego przepływu substancji chemicznych w ich postaci własnej, ich mieszanin i w wyrobach.

Dążenie do osiągnięcia pożądaných norm zdrowotnych, identyfikację i oszacowanie skali zagrożeń, inicjowanie i organizowanie skoordynowanego nadzoru i kontroli zapobiegających wszelkim zagrożeniom fizycznych, chemicznych, biologicznych oraz zachowanie i umacnianie zdrowia zbiorowości i kształtowanie w tym zakresie odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

Zasadnicze zamierzenia z zakresu higieny pracy na rok 2012 były realizowane między innymi poprzez:

- 1/. Kontrola warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników wykonujących prace związane z narażeniem na szkodliwe i uciążliwe czynniki dla zdrowia w środowisku pracy.
- 2/. Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków, wynikających z oceny ryzyka zawodowego.
- 3/. Sprawowanie nadzoru nad warunkami pracy oraz ocena narażenia zawodowego pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne.
- 4/. Kontrola warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w warsztatach samochodowych.
- 5/. Kontrola warunków pracy i ocena narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach poligraficznych
- 6/. Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad warunkami pracy i narażeniem zawodowym pracowników podczas prac usuwania, zabezpieczania i transportem wyrobów zawierających azbest.
- 7/. Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad substancjami, mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.
- 8/. Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad wprowadzaniem do obrotu, magazynowaniem i stosowaniem niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz produktów biobójczych.
- 9/. Sprawowanie nadzoru nad realizacją ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz prekursorami narkotyków kat. 2 i 3.
10. Prowadzenie nadzoru nad przeciwdziałaniem wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych (tzw. dopalaczy)
- 10/. Promocję zdrowego stylu życia w miejscu pracy - miejsce pracy środowiskiem bez papierosa.

Nadzorem sanitarnym działu Higieny Pracy objętych było 163 zakładów pracy, w okresie sprawozdawczym zakończyły działalność 5 zakładów, rozpoczęło działalność - 6.

Stan ewidencji zakładów pracy na dzień 31.12.2012 r. wynosi - 164 zakładów pracy, zatrudniających ogółem 3337 pracowników.

Podział zakładów pracy wg. Klasyfikacji dr L. Dawydzika – stan na 31.12.2012 r. przedstawia się następująco:

Grupa I - 41 zakładów – zakłady o znikomym narażeniu.

Grupa II -104 zakładów – zakłady o małym zagrożeniu. Występujące czynniki szkodliwe są oznaczane w przedziale normatywu od 0,5 do 1,0 NDS/NDN, brak stwierdzenia chorób zawodowych.

Grupa III - 19 zakładów – zakłady ze stwierdzonymi przekroczeniami NDS/NDN, zakłady w których występują czynniki rakotwórcze i mutagenne, stwierdzenie chorób zawodowych.

I. W okresie sprawozdawczym skontrolowano ogółem 140 zakładów pracy, przeprowadzono ogółem 217 kontrole sanitarne (podstawowe, doraźne i sprawdzające) oraz 4 postępowania wyjaśniające oraz ocenę narażenia zawodowego w środowisku pracy związane z podejrzeniem choroby zawodowej.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli sanitarnych wystawiono **52** decyzje administracyjne, liczba nakazów w decyzjach – **163**, w tym nakazów m.in. :

- **92** - dotyczących braku badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, brak rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, brak wpisu wyników badań i pomiarów do kart badań i pomiarów,
- **13** - w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin,
- **2** - w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- **3** - w zakresie szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy,
- **14** - w zakresie oceny ryzyka zawodowego występującego w zakładach pracy przy określonych rodzajach pracy,
- **3** – brak aktualnych orzeczeń lekarskich pracowników ,
- **15** - zły stan sanitarny pomieszczeń produkcyjnych i sanitarno-socjalnych,
- **21** - inne wynikające z przepisów prawa.

II. W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego uzyskano poprawę warunków higieniczno – zdrowotnych w środowisku pracy i tak:

- doprowadzono do właściwego stanu sanitarnego pomieszczenia produkcyjne oraz zaplecze socjalno – higieniczne dla **175** pracowników;
- przeprowadzono badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy - dla **1657** pracowników,
- inne – wynikające z obowiązujących przepisów prawa – dla **347** pracowników.
- w kontrolowanych zakładach poprawiono bezpieczeństwo i higienę pracy przy wprowadzaniu do obrotu, magazynowaniu i stosowaniu substancji niebezpiecznych i ich mieszanin,
- w kontrolowanych zakładach pracy poprawiono bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników zatrudnionych w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi dla zdrowia w środowisku pracy.
- W kontrolowanych zakładach pracy poprawiono bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników zatrudnionych w narażeniu lub w kontakcie z substancjami i ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennymi w środowisku pracy.

Ogólna ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy w powiecie nidzickim – dobra.

III. Choroby zawodowe.

W okresie sprawozdawczym zgłoszono 3 podejrzenia choroby zawodowej, wystawiono 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej w Nadleśnictwie Nidzica - borelioza (poz. 26 wykazu chorób zawodowych) oraz przeprowadzono 4 postępowań wyjaśniających oraz ocenę narażenia zawodowego w związku z podejrzeniem choroby zawodowej.

IV. Substancje chemiczne i ich mieszaniny, prekursorzy oraz produkty biobójcze.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nidzicy istnieje 26 dystrybutorów substancji i mieszanin w chemicznych oraz 82 zakładów pracy stosujących je w działalności zawodowej (substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze i prekursorzy narkotyków kategorii 2 i 3).

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono ogółem **120** kontroli sanitarnych w **108** zakładach pracy i obiektach zajmującymi się stosowaniem i obrotem substancjami chemicznymi i ich mieszaninami. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych wyegzekwowano w zakładach pracy: przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego istniejącego przy stosowaniu substancji chemicznych i ich mieszanin, karty charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin, przeszkolenia w zakresie BHP przy ich stosowaniu, instrukcje udzielania pierwszej pomocy w przypadku zatrucia, obowiązek posiadania spisu aktualnie stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin, odpowiednie środki ochrony indywidualnej oraz stanowiskowe instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy opracowane na podstawie informacji zawartych w kartach charakterystyk.

V. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy.

Na terenie powiatu znajduje się **11 zakładów pracy** w których występuje narażenie lub praca w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi.

W ramach nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi **skontrolowano 11 zakładów pracy**, przeprowadzono **18** kontroli sanitarnych (kontrole sanitarne podstawowe i kontrole sanitarne sprawdzające), wydano **1 decyzję administracyjną** w wyniku których **wyegzekwowano od pracodawców:**

1. Rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność kontaktu z substancjami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym.
2. Rejestry pracowników zatrudnionych przy takich pracach.

W związku z występowaniem na terenie powiatu dużej ilości materiałów zawierających azbest, szczególnie eternitu dachowego na budynkach mieszkalnych i gospodarczych w byłych Państwowych Gospodarstwach Rolnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nidzicy nadal widzi pilną konieczność utworzenia punktu przyjmowania niebezpiecznego dla zdrowia materiałów budowlanych zawierających azbest a następnie przewóz do utylizacji, pomoc finansową ze względu na duże koszty tych prac od Starostwa oraz poszczególnych Gmin dla właścicieli budynków na których są położone płyty eternitu zawierające azbest. Demontażem płyt eternitowych zawierających azbest często zajmują się właściciele budynków lub firmy nie posiadające odpowiedniego pozwolenia a materiały budowlane zawierających azbest są wyrzucane do okolicznych lasów.

Sprawę zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest reguluje rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005r. – (Dz.U.Nr 216,poz.1824).

**Aktualny wykaz zakładów w których występuje kontakt zawodowy
na substancje chemiczne i ich mieszaniny oraz występują czynniki lub procesy
technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym**
Stan na dzień 31.12.2012 r.

L. p.	Nazwa zakładu stosującego substancje rakotwórcze	Nazwa substancji rakotwórczych lub procesu technologicznego	Liczba osób narażonych bądź pozostających w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym	Grupa zawodowa	Przeprowadzone badania środowiskowe (krotność NDS,NDSCH)	Szkolenie osób narażonych nt. działania danej substancji rakotwórczej tak/nie	Karta informacji o czynnikach rakotwórczych przesłana do WSSE tak/nie
1	2	3	4	5	6	7	8
Substancje chemiczne i ich mieszaniny							
1	F.O.M. STALMOT Sp.z o.o. w Nidzicy, ul.Sienkiewicza 1	bezwodnik kwasu chromowego siarczan niklu, chlorek niklu hydrazyna	7	galwanizer	Tak krotność. NDS od 0,10 do 0,25	tak	tak
PROCESY TECHNOLOGICZNE							
2	Zakład Stolarski w Nidzicy ul. Słoneczna 47 R. Kutryb	Pył drewna twardego	2	stolarze	Tak krotność. NDS 0,44 -0,49	tak	tak
3	„AWA-MEBEL” Sp z o.o. w Nidzicy, Zakład w Nidzicy, ul . Piątki 37	Pył drewna twardego	8	stolarze	Tak Krotność NDS 0,44 – 091	tak	tak
4	Firma BIELICKI Zbigniew Bielicki Nidzica ul. Wiosenna 4	Chromiany (VI) i dichromiany (VI)	5	spawacze	Tak krotność NDS do 0,3	tak	tak
5	Zakład Stolarski Sp. j. w Nidzicy ul. Sportowa 11 Stanisław Towcik, Edward Olewnik	Pył drewna twardego	8	stolarze	Tak krotność NDS 0,34 -0,49	tak	tak
6	Firma „LEURO” Leon Czepło Zakład w Muszakach	Pyły drewna twardego	2	Trakowi, stolarze	Tak Krotność 0,28 - 0,56	tak	tak
7	„WIBO – BT” Monika Bober w Kozłowie	Chromiany i dichromiany (VI)	6	spawacze	Tak krotność NDS od 0.003 do 0.011	Tak	tak
8	„WIEJAK” Sp. z o.o. w Nidzicy, Litwinki 16	Chromiany i dichromiany (VI)	6	spawacze	Tak krotność NDS – poniżej oznaczalność i	Tak	tak
9	Stacja Paliw AJO Sp.j. w Rączkach	benzen	3	Dystrybutorzy paliwa	Tak krotność NDS – poniżej oznaczalność i	tak	tak

10	PKN ORLEN Stacja Paliw nr 941 w Nidzicy	benzen	4	Obsługa dystrybutor ów paliw	Tak krotność NDS – poniżej oznaczalność i	tak	tak
11	-DOM- Sp. z o.o. w Nidzicy, ul. Żeromskiego	azbest	2	Transport azbestu	Badań nie przeprowadz ano	tak	tak
	Ogółem - 11		53	-	-	-	-

Ogółem liczba pracowników będąca w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi jest wynosi 53 w tym kobiet – 0.

VI. Warunki pracy przy magazynowaniu i dystrybucji środków ochrony roślin.

W ramach nadzoru nad warunkami pracy przy dystrybucji środków ochrony roślin przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych w 8 magazynach i punktach sprzedaży środków ochrony roślin tj. Gospodarstwo Produkcji Rolnej „Centrala Nasienna” Sp. z o.o. w Nidzicy, PH-U FINKIEKLAN w Nidzicy, Usługi Weterynaryjne w Nidzicy, „Kaktus „s.c. w Nidzicy, „AGROFARMA” Ewa Krzyżewska w Kozłowie, P.H.U. Wojciech . Szypulski w Kucach, NIHANAS w Janowcu Kościelnym, AGRO-LECH s.c Chorzele Punkt Sprzedaży w Komorowie – w czasie kontroli uchybień sanitarnych nie stwierdzono, Sklep Przemysłowo-Rolny Hanna Goćkowska w Komorowie na stwierdzone uchybienia sanitarne wystawiono decyzję administracyjną, nakazy PPIS w Nidzicy wykonano.

Ogólny stan sanitarny oraz warunki pracy w magazynach i punktach sprzedaży środków ochrony roślin jest dobry, spełniają one wymogi obowiązujące w przepisach prawnych.

Zabiegi chemizacyjne na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nidzicy są wykonywane w 10 prywatnych Gospodarstwach Rolnych, 2 Rolniczych Spółdzielniach Produkcyjnych oraz w Gospodarstwie Produkcji Rolnej „CENTRALA NASIENNA” w Nidzicy. Liczba osób pracujących w kontakcie ze środkami ochrony roślin – 23. W 2012r. przeprowadzono 11 kontroli sanitarnych.

VI a . Nadzór nad warunkami pracy –przy stosowaniu środków ochrony roślin.

Sposób przeprowadzania zabiegów chemizacyjnych na terenie działania PSSE Nidzica

L. p.	Nazwa jednostki gospodarczej	1. Sektor 2. PKD	Charakterystyka zespołów chemizacyjnych			Ochrony osobiste zgodnie z obowiązującymi przepisami	
			Liczba grupy chemiz.	Osoby naraż.	Wykonywane czynności	Tak	Nie
1	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Łysakowie	Spółdzielczy 01.30.Z	1	2	opryskiwanie upraw, konserwacja i mycie sprzętu	tak	-
2	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Frąknowie	Spółdzielczy 01.30.Z	1	2	opryskiwanie upraw, konserwacja i mycie sprzętu	tak	-
3	„ROL-AGRO” w Orłowie	prywatny 01.30.Z	1	1	opryskiwanie upraw, konserwacja i mycie sprzętu	tak	-
4	Gospodarstwo Rolne w Kozłowie	prywatny 01.02 Z	1	2	opryskiwanie upraw, konserwacja i mycie sprzętu	tak	-
5	Gospodarstwo Rolne w Szkotowie	prywatny 01.30.Z	1	2	opryskiwanie upraw, konserwacja i mycie sprzętu	tak	-
6	Gospodarstwo Rolne w Napiwodzie	prywatny 01.30.Z	1	2	opryskiwanie upraw, konserwacja i mycie sprzętu	tak	-
7	Gospodarstwo Rolne w Niedanowie	prywatny 01.30.Z	1	2	opryskiwanie upraw, konserwacja i mycie sprzętu	tak	-
8	Gospodarstwo Produkcji Rolnej „CN” w Nidzicy	prywatny 01.41.A	1	2	zaprawianie ziarna	tak	-
9	Gospodarstwo Rolne w Cebulkach	Prywatny 01.30 Z	1	3	Opryskiwanie upraw konserwacja i mycie sprzętu	tak	-
10	AGRINT Sp. z o.o. w Turówku	Prywatny 01.30 Z	1	1	Opryskiwanie upraw i mycie sprzętu	tak	-
11	Gospodarstwo Rolne Elżbieta Woycicka Sławka Wielka	Prywatny 01.30 Z	1	1	Zabiegi chemizacyjne, mycie i konserwacja sprzętu	tak	-
12	ROL-MEL w Wólce Orłowskiej	Prywatny 01.30 Z	1	1	Opryskiwanie upraw i mycie sprzętu	tak	-

Przeprowadzone kontrole uchybień sanitarnych nie stwierdziły. Pracownicy stosujący środki ochrony roślin posiadają aktualne orzeczenia lekarskie, aktualne przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, właściwy, atestowany sprzęt do oprysków oraz odpowiednią odzież ochronną i ochrony osobiste.

VII. WYKAZ ZAKŁADÓW O SZCZEGÓLNYM ZAGROŻENIU

– stan na dzień 31.12.2012 r.

Miasto, Gmina	L.p	PKD	Zakład	Adres	Czynnik szkodliwy	Czynniki rakotwórcze	Przekroczenia >5x NDS(N) od-do	Liczba osób naraż onych	Liczba osób będąca w kontakcie z czynn. Rakotw.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nidzica	1	16	Zakład Stolarski w Nidzicy, Rajmund Kutryb	Nidzica, ul. Słoneczna 47	-	Pyły drewna twardego	Przekroczeń nie ma Krotność NDS 0,44 – 0,49	0	2
Nidzica	2	25	Fabryka Okuć Meblowych STALMOT & WOLMET S.A. w Nidzicy	Nidzica ul. Sienkiewicza 1	-	bezwodnik kwasu chromowego, siarczan niklu, chlorek niklu, hydrazyna.	Przekroczeń nie ma Krotność NDSCh 0,10- 0,25	0	7
Nidzica	3	31	PHU „AWA-MEBEL” Sp. z o.o. w Nidzicy, ul. Piątki 37	Nidzica, ul. Piątki 37	-	Pył drewna twardego	Przekroczeń nie ma krotność NDS 0,44-do 0,91	0	8
Nidzica	4	25	Firma BIELICKI Zbigniew Bielicki	Nidzica ul. Wiosenna 4		Chromiany i dichromiany (VI)	Krotność NDSCh 0,003-0,0011	0	5
Nidzica	5	32	Zakład Stolarski Sp. j. w Nidzicy S.Towcik, E. Olewnik	Nidzica, ul. Sportowa 11	-	Pył drewna twardego	Przekroczeń nie ma Krotność NDS 0,34-0,49	-	8
Janowo	6	16	Firma „LEURO” Leon Czepło w Nidzicy	Tartak w Muszakach	-	- pył drewna twardego	Przekroczeń nie ma krotność NDS 0,28-0,56	0	2
Kozłowo	7	25	„WIBO-BT” Monika Bober*Kuchta w Kozłowie	Kozłowo	-	Chromiany i dichromiany (VI)	Przekroczeń nie ma krotność NDSCh 0,003-0,011	0	6

Miasto, Gmina	L.p	PKD	Zakład	Adres	Czynnik szkodliwy	Czynniki rakovórcze	Przekroczenia >5x NDS(N) od-do	Liczba osób naraż onych	Liczba osób będąca w kontakcie z czynn. Rakovórcz.
Nidzica	8	25	„WIEJAK” Sp. z o.o. w Nidzicy	Nidzica – Litwinki 16	-	Chromiany i dichromiany (VI)	Przekroczeń nie ma krotność NDSCh – poniżej oznaczalności	0	6
Nidzica	9	86	Stacja Paliw AJO Sp.j w Rączkach	Rączki34	-	benzen	Przekroczeń nie ma krotność NDSCh 0.06	0	3
Nidzica	10	47	PKN ORLEN Stacja Paliw nr 941 w Nidzicy	Nidzica ul. Sienkiewicza	-	benzen	Przekroczeń nie ma Krotność NDSCh poniżej oznaczalności	0	4
Nidzica	11	46	-DOM- Marek Miszkiewicz i Robert Miszkiewicz Sp.j. w Nidzicy	Nidzica , ul. Żeromskiego 12	-	azbest	Nie dotyczy	0	2
Ogółem	11							0	53

VIII. Czynniki biologiczne w miejscu pracy.

Na terenie działalności PSSE w Nidzicy nadzorem sanitarnym objętych jest 70 zakładów pracy, w których występuje narażenie zawodowe na szkodliwe czynniki biologiczne dla zdrowia w środowisku pracy. W zakładach tych występuje narażenie zawodowe zaliczane do 2 i 3 grupy zagrożenia.

Ogółem na terenie powiatu nidzickiego na szkodliwe czynniki biologiczne dla zdrowia zaklasyfikowanych do 2 i 3 grupy zagrożenia narażonych jest 456 pracowników w tym: do 2 grupy zagrożenia zawodowego – 456 pracowników, do 3 grupy zagrożenia zawodowego - 366 pracowników.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nidzicy **skontrolował 57 zakłady pracy**, przeprowadził **ogółem 59 kontroli sanitarnych** (kontrole podstawowe i kontrole sprawdzające).

Na podstawie przeprowadzonych kontroli sanitarnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nidzicy wystawił **2 decyzje administracyjne**.

W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego wyegzekwowano min:

Rejestry prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 grupy zagrożenia, rejestry pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych, ocenę ryzyka zawodowego dotyczącego czynników biologicznych, procedury i instrukcje postępowania przy pracy ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi, szkolenia pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników narażonych szkodliwe czynniki biologiczne.

IX. Zakłady służby zdrowia -ocena narażenia zawodowego – choroby zawodowe.

Nadzorem sanitarnym w zakresie warunków higieniczno-zdrowotnych warunków pracy objęty jest 6 zakładów pracy tj:

- NECLEAGENA Sp. z o.o. w Warszawie Laboratorium Genetyki Molekularnej w Zembrzusie Mokry-Grunt,
- „MEDYK” Lekarze Specjaliści Domagała, Kacała, Powroźnik i Zakrzewska – Spółka Partnerska w Nidzicy,
- Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej „MEDKAM” w Janowie,
- Gminny Niepubliczny Ośrodek Zdrowia w Janowcu Kościelnym,
- Ośrodek Świadczeń Medycznych Wiktor Goślicki, Zbigniew Goślicki i Adam Siergiej Sp.j. w Kozłowie.
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy

Pracownicy w/w zakładów narażeni są na szkodliwe dla zdrowia czynniki biologiczne, oraz niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy jest nadzorowany przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Olsztynie.

Ogółem narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne dla zdrowia w środowisku pracy zaliczanych do 2 i 3 grupy zagrożenia na działanie czynnika biologicznego o działaniu rakotwórczym jest 39 pracowników, tym 35 kobiet.

Przeprowadzono 6 kontroli w czasie których uchybień sanitarnych nie stwierdzono.

Chorób zawodowych w/w zakładach nie stwierdzono.

Higiena Komunalna

Ocena stanu sanitarnego terenu za 2012 r ;

Powiat Nidzicki

Na koniec roku sprawozdawczego liczba ludności całego powiatu wg ewidencji wynosi **34.123** osoby w tym: miasto Nidzica – **14.296** osób, gmina Nidzica – **6.968** osób, gmina Kozłowo – **6.423** osoby, gmina Janowo – **2.930** osób, gmina Janowiec Kościelny - **3.506** osób.

Powiat Nidzica jest nisko uprzemysłowiony i należy do obszaru tzw. „Zielonych Płuc Polski”. Rolnictwo i tereny leśne są główną bazą gospodarczą i społeczną poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu. Oddział Higieny Komunalnej PPIS w Nidzicy kontroluje 264 obiekty położone na obszarze 961 km² bo tyle wynosi łączna powierzchnia powiatu. W tym - 215 stanowią obiekty użyteczności publicznej a – 49 to obiekty i urządzenia wodne.

Zaopatrzenie ludności w wodę:

Ludność powiatu nidzickiego zaopatrywana jest w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze tylko z ujęć podziemnych. Właścicielami urządzeń wodnych i sieci wodociągowej są w większości Urzędy Gmin na danym terenie, niewielka ilość wodociągów - 4 (są to wodociągi po byłych gospodarstwach PGR) jest zarządzana przez agentów lub prywatnych właścicieli. Ogólny stan sanitarno – techniczny pomieszczeń i urządzeń wodnych jest dostateczny, ale ze względu na wiek i stopień zużycia wymagają one stałej konserwacji i remontów. Instalowanie nowych urządzeń i nowocześniejszych rozwiązań czy budowanie nowych obiektów wodnych tak jak np. w tym roku hydroformia w Bolejnych gm. Nidzica odbywa się bardzo wolno głównie z powodu niedostatecznej ilości środków finansowych przeznaczonych na ten cel. Stałej wymiany wymaga również sieć wodociągowa, która jest już mocno wyeksploatowana a przez to w dużym stopniu awaryjna. Na szczęście te awarie jak do tej pory są miejscowe i pozwalają na szybką naprawę. Zdecydowana większość miejscowości zwłaszcza na terenie gmin Janowo, Janowiec Kościelny posiada już dobrą wodę do picia, wody takiej brakuje tam głównie w małych przysiółkach i pojedynczych posesjach. Wodociąg dostarczający największą ilość wody na terenie powiatu to wodociąg sieciowy w Nidzicy produkujący ok. **1610 m³/d**. Wodociąg posiada dwa ujęcia wody, zaopatruje miasto Nidzica i trzy miejscowości w bezpośrednim sąsiedztwie Nidzicy. Wodociągów produkujących od **100 – do 1000m³/d** jest na terenie powiatu 4, są to wodociągi w Kozłowie, Janowcu Kościelnym, Iwanach i Janowie. Pozostałe wodociągi w liczbie 37 to małe wodociągi produkujące poniżej **100m³/d** zaopatrujące pojedyncze miejscowości lub kilka małych. W minionym roku 2012 przeprowadzono 50 kontroli urządzeń wodnych i pobrano 328 prób wody przeznaczonej do picia. Prawie wszyscy (z wyjątkiem jednego – wodociąg sieciowy w Niedanowie) właściciele urządzeń wodnych przeprowadzili próby wody przeznaczonej do spożycia w ramach kontroli wewnętrznej.

Wodociągi produkujące wodę niewłaściwej jakości to urządzenia o wydajności poniżej 100 m³/d są to:

wodociąg sieciowy w Turówku (mangan, żelazo), wodociąg sieciowy w Wyknie (żelazo, mangan, mętność), wodociąg sieciowy w Rogu (żelazo, mangan, mętność), wodociąg sieciowy w Gołębiewie (żelazo, mangan), wodociąg sieciowy w Krokowie (żelazo, mangan).

W czasie roku 2012 wydano decyzje na poprawę stanu sanitarno – technicznego w 4 stacjach uzdatniania wody:

w Safronce, Łynie, Wietrzychowie, Cebulkach

oraz w 1 stacji uzdatniania wody na poprawę jakości wody:

wodociąg sieciowy w Cebulkach – była to decyzja z rygorem natychmiastowej wykonalności

Na koniec roku 2012 wyegzekwowano poprawę jakości wody w 7 stacjach uzdatniania wody: w Cebulkach, Napierkach, Powierzu, Szkotowie, Kamionce, Siemianowie, Turowie.

oraz poprawę stanu sanitarno – technicznego w 5 stacjach uzdatniania wody :

w Safronce, Łynie, Januszkowie, Turowie, Kanigowie.

Na terenie powiatu Nidzica nadal są miejscowości i osiedla w których mieszkańcy odczuwają brak dobrej wody do picia i korzystają z wody donoszonej lub wody z studni przydomowych, najczęściej dość płytkich. Miejscowości w których brak wodociągów to: Zabłocie Kanigowskie, Szypółki Zaskórki - gm. Janowiec Kościelny, Zalesie, Zakrzewko, Rogóż, Pielgrzymowo, Wierzbowo, Ważyny, Szymany, Kadyki, Browina, Sławka Mała – gm. Kozłowo, Grabowo, Grabówko, Puchałowo, Rustkowo – gm. Janowo, Jabłonka, Natać Duża, Lipowo Kurkowskie, Brzeźno Łyńskie, Radomin, Zimna Woda, Siemiątki, Kamionka, Olszewo, Ważyny, Borowy Młyn – gm. Nidzica.

W czasie minionego roku właściciele urządzeń wodnych nie zgłosili poważnych awarii wodociągów ani dłuższych przerw w dostawie wody. Nie odnotowano również długotrwałych i potwierdzonych zanieczyszczeń mikrobiologicznych w wodociągach i studniach objętych nadzorem sanitarnym. Natomiast w okresie od 12.10.2012 do 26.11.2012 r tj .45 dni ze względu na ponadnormatywną zawartość azotanów w wodzie mieszkańcy miejscowości Cebulki, Sątop i Zaborowo otrzymywali wodę do picia w opakowaniach jednostkowych (butelkach). Na potrzeby gospodarcze używana była woda z wodociągu. W 2012 roku podłączono do sieci wodociągowej miejscowość Bolejny (115 osób) gm. Nidzica, położona sieć wodociągowa w miejscowości Zawady gm. Janowo – 3032 mb oraz zmodernizowano sieć wodociągu w Nidzicy, ul. Kopernika (wymieniono rury, zawory i przyłącza) o długości 156 mb.

Gospodarka wodno – ściekowa przedstawia się zdecydowanie gorzej bo oprócz miasta Nidzica, które jest skanalizowane w **99 %** i dużych gminnych miejscowości jak: Janowo, Kozłowo, Janowiec Kościelny, które są skanalizowane w całości, to procent skanalizowania miejscowości wiejskich jest niski. I tak: gm. Nidzica – **38%**, gm. Kozłowo - **50%** (z Kozłowem), gm. Janowiec Kościelny - **9%** (z Janowcem K.), gm. Janowo – **90%** (z Janowem). Szczególny niepokój budzą nie skanalizowane miejscowości położone wzdłuż linii brzegowej jezior i innych cieków wodnych (Jabłonka, Natać Duża, Bolejny, Brzeźno Łyńskie, Lipowo Kurkowskie). Niewłaściwe gromadzenie i odprowadzanie ścieków jest również powodem wzajemnych skarg mieszkańców miejscowości wiejskich na uciążliwości z tym związane. Pomimo powyższych problemów już teraz większość miejscowości wiejskich dba o czystość i estetyczny wygląd.

W minionym roku skanalizowano następujące miejscowości w gminie Janowo: Jagarzewo, Zawady, Więckowo, Muszaki. Łączna długość nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej w 2012 roku wynosi – 2757,5 mb.

Gospodarka odpadami stałymi

Powolne zmiany na lepsze w gospodarce odpadami stałymi związane są głównie z nieustannymi brakami funduszy oraz z ograniczeniami zakładów zajmujących się recyklingiem odpadów. Zdecydowana większość mieszkańców powiatu ma podpisane w różnej formie umowy o wywóz śmieci albo bezpośrednio z zakładami świadczącymi usługi komunalne albo z urzędami gminy. Gmina Janowiec Kościelny i Kozłowo należą do Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” w związku z czym prowadzą u siebie selektywną zbiórkę odpadów. Odpady komunalne, osady ściekowe wywożone są na wysypisko śmieci w Zakrzewie gm. Działdowo. Gmina Nidzica gromadzi odpady na wysypisku śmieci w Kanigowie. Wysypisko to posiada pozwolenie zintegrowane do 2017 roku. Gospodarką odpadami zajmuje się Przedsiębiorstwo Usługowe Gospodarki Komunalnej w Nidzicy. Gmina Janowo korzysta z wysypiska śmieci w Janowie. Pomimo dużego zaangażowania osób odpowiedzialnych za gospodarowanie odpadami nadal spotyka się dzikie wysypiska śmieci w lasach i rowach przydrożnych.

Obiekty Użyteczności Publicznej

Większość obiektów użyteczności publicznej -215 objętych nadzorem sanitarnym zostało skontrolowanych. Nie skontrolowano 4 obiektów (2 zakłady fryzjerskie, hotel Stadion, kwatera prywatna – obiekty te były nieczynne przez cały rok). Zaplanowano – **215** wykonano – **191** kontroli. Największą grupę obiektów użyteczności publicznej (49) stanowią gabinety lekarskie i zakłady świadczące usługi medyczne. W większości tych obiektów stan sanitarny nie budził zastrzeżeń. Drugą grupę co do ilości obiektów (42) stanowią zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i solaria. Większość tych zakładów jest estetycznie i funkcjonalnie urządzona oraz spełnia wymagania sanitarne dla tego typu działalności. Obiekty hotelarskie świadczące swoje usługi przez cały rok i obiekty działające tylko w sezonie turystycznym oferują usługi o wysokim standardzie i ich działalność nie budziła poważnych zastrzeżeń. Stopniowej modernizacji i remontów wymagają niektóre obiekty sezonowe oraz dworzec PKP i Szalet Publiczny w Nidzicy. Obiekty służące rekreacji (parki, ścieżki rowerowe, place zabaw) uprawianiu sportów (boiska sportowe, stadion, hala sportowa) oraz zabawie i edukacji (domy kultury, świetlice, kino) są dobrze wyposażone i czysto utrzymane. W roku 2012 nie wydano żadnej decyzji na obiekty użyteczności publicznej natomiast w trakcie realizacji są zalecenia zawarte w 4 decyzjach administracyjnych wydanych w poprzednich latach. Zalecenia te dotyczą dwóch cmentarzy (naprawa ogrodzeń), pomieszczenia prosekatorium w Domu Przedpogrzebowym(specjalistyczna wentylacja) i Domu Kultury w Kozłowie (remont sufitów i malowanie pomieszczeń).

Obiekty zasługujące na wyróżnienie to: Hotel „Gregorovius” w Nidzicy, Zajazd „Myśliwski ” w Wyknie, Dom Pracy Twórczej „Polityka” w Niborku, Środowiskowy Dom Samopomocy w Nidzicy, Środowiskowy Dom Samopomocy „Poboże” w Szczepkowie Borowym, Dom Opiekuńczo – Leczniczy w Ulesiu, Zakład Kosmetyczny p. Monika Drozd w Nidzicy, Zakład Kosmetyczny oraz Siłownia p. Dariusz Bonkowski w Nidzicy, Zakład Kosmetyczny p. Eweliny Gonciarz w Nidzicy, Gabinet Kosmetyczny „NATSU” w Nidzicy, Parki miejskie (2) w Nidzicy, obiekt sportowo – rekreacyjny w Janowcu Kościelnym – Kuce, Dom Kultury w Kozłowie, Dom Przedpogrzebowy „Persefona” w Nidzicy, Hala Sportowa w Nidzicy, Ścieżka Rowerowa do źródeł rzeki Łyny, Gospodarstwo Agroturystyczne „Ostoja” w Kamionce, hotel „Mazurskie Marzenie” w Januszkowie, obiekt edukacyjno- rozrywkowy „Garncarska Wioska” w Kamionce.

Miejsca wykorzystywane do kąpieli

W minionym roku na terenie powiatu nidzickiego nie działało ani jedno kąpielisko, kontrolą sanitarną objęte było 7 miejsc wykorzystywanych do kąpieli – 4 nad jeziorem Omulew w gminie Nidzica w miejscowościach: Natać Mała, Jabłonka, Wykno, nad jeziorem Zawadzkim w gm. Janowo – obręb Siemno k/ Zawad, w Szkotowie nad jeziorem Szkotowskim i w Nidzicy nad jeziorkiem Miejskim. W sezonie turystycznym miejsca wykorzystywane do kąpieli wyposażone były w toalety przenośne (7), pojemniki na śmieci (7), jedno z miejsc (nad jeziorem Zawady) posiada również pomost i dużą plażę. W czasie trwającego sezonu letniego w 2012 r. wydano 12 ocen jakości wody pobranej w miejscach wykorzystywanych do kąpieli. Wszystkie oceny odnośnie jakości wody były dobre. Przeprowadzono również 12 kontroli sanitarnych miejsc wykorzystywanych do kąpieli. Ogólny stan sanitarny tych miejsc nie budził poważnych zastrzeżeń ale brak dobrze zorganizowanych kąpielisk bardzo obniża walory wypoczynku oraz przyczynia się do degradacji środowiska wodnego jezior.

Higiena Dzieci i Młodzieży

Celem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny dzieci i młodzieży jest egzekwowanie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, higienę pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz w placówkach wypoczynku.

W roku 2012 na terenie powiatu nidzickiego nadzorem sanitarnym objętych było 34 stałe placówki nauczania i wychowania oraz 6 sezonowych placówek wypoczynku letniego. Do nadzorowanych przez higienę dzieci i młodzieży placówek stałych zaliczamy:

- gmina Nidzica łącznie 20 placówek, a z tego :

- 2 przedszkola nr 2 i nr 4 w Nidzicy,
- 1 małe przedszkole w Zespole Szkół nr 2 w Nidzicy,
- 3 zespoły wychowania przedszkolnego w Łynie, Napiwodzie i Rączkach
- 3 szkoły podstawowe w Łynie, Napiwodzie i Rączkach
- 3 zespoły szkół nr1, nr 2, nr 3 w Nidzicy
- 1 zasadniczą szkołę zawodową Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Nidzicy
- 1 zasadniczą szkołę zawodową „AWAMEBEL” w Piątkach
- 3 świetlice socjoterapeutyczne w Nidzicy, Rozdrożu, Załuskach
- 1 świetlica socjoterapeutyczna w Nidzicy Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
- 1 Hostel Dom Rodzinny w Napiwodzie Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
- 1 Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno Wychowawczy w Nidzicy Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym

- gmina Janowiec Kościelny łącznie 5 placówek, a z tego :

- 1 zespół szkół w Janowcu Kościelnym
- 1 szkoła podstawowa w Waśniewie-Grabowie
- 3 punkty przedszkolne w Janowcu Kościelnym, Safronce, Waśniewie-Grabowie

- gmina Janowo łącznie 4 placówki, a z tego :

- 1 zespół szkół w Janowie
- 1 szkoła podstawowa w Muszakach
- 2 punkty przedszkolne w Janowie i Muszakach prowadzone w ramach Programu Unijnego

- gmina Kozłowo łącznie 5 placówek, a z tego:

- 3 zespoły szkół w Kozłowie, Szkotowie, Rogożu
- 1 szkoła podstawowa w Zaborowie
- 1 punkt przedszkolny w Kozłowie

W szkołach średnich i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, w których organem prowadzącym jest powiat nidzicki bezpośredni nadzór sanitarny sprawuje Państwowy Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Sanitarny z Olsztyna.

Prowadzenie bieżącego nadzoru sanitarnego

- 1. Liczba placówek stałych** - **34**
  - liczba kontroli ogółem - **84**
  - liczba decyzji administracyjnych - **2**
  - liczba mandatów - **0**
  - liczba decyzji płatniczych - **2** na sumę **110,00 zł**

- 2. Liczba placówek sezonowych**
  - a/ liczba placówek zimowego wypoczynku - **0**
  - b/ liczba placówek letniego wypoczynku - **6**
    - liczba turnusów - **6**
    - liczba kontroli ogółem - **6**
    - liczba mandatów - **0**
    - liczba decyzji administracyjnych - **0**

3. Brak bieżącej wody i kanalizacji

W dwóch szkołach powiatu nie zapewniono ciepłej wody we wszystkich dostępnych umywalkach, która jest niezbędna do utrzymania higieny osobistej przez uczniów. Aktualnie są prowadzone w tym zakresie postępowania administracyjne na usunięcie tych uchybień.

4. Obiekty remontowane oraz w budowie i rozbudowie

- W Zespole Szkół Nr 1 wymieniono stolarkę okienną i drzwiową położono w salach lekcyjnych nowe podłogi oraz wyremontowano świetlino-stołówkę i wejście główne szkoły przed którym położono nowy polbruk. Na klatkach schodowych i korytarzach położono nowe podłogi z wykładziny termozgrzewalnej. Wymieniono grzejniki CO. Zamontowano 99 nowych opraw oświetleniowych firmy Philips w 16 klasach. Wybudowano nowy plac zabaw dla młodszych dzieci w ramach programu „Radosna szkoła”
- W Zespole Szkół Nr 2 przeprowadzono kapitalny remont łazienek uczniów i doprowadzono ciepłą wodę do wszystkich umywalk. Przeprowadzono remont sali gimnastycznej. Wyremontowano klatki schodowe i schody oraz główny korytarz szkoły, w którym wymieniono lampy oświetleniowe i położono nowe podłogi z wykładziny termozgrzewalnej. Wymalowano pomieszczenia kuchni. Wyremontowano szatnie uczniów. Dostosowano budynek szkoły do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.
- W Zespole Szkół Nr 3 dokończono remont zaplecza sali gimnastycznej i magazynków sportowych. Wyremontowano „miasteczko ruchu drogowego” Wybudowano nowy plac zabaw dla młodszych dzieci.
- W Szkole Podstawowej w Łynie wykonano w części szkoły nowe podłogi z wykładziny termozgrzewalnej. Wymalowano kilka klas które otrzymały nowe okablowanie sieci Internet. Przeprowadzono remont ścian w szatni szkolnej. Odnowiono i odmalowano fasadę budynku szkoły.

- Przeprowadzono kapitalny remont sali gimnastycznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kozłowie gdzie dokonano wymiany całej stolarki okiennej i drzwiowej oraz odremontowano parkiet.
- W Szkole Podstawowej w Waśniewie-Grabowie wykonano kapitalny remont pracowni językowej, a także wymalowano ściany i sufit w klatce schodowej przy sali gimnastycznej oraz stołówkę szkolną. Poprawiono opaskę murowaną wokół budynku szkoły.
- W Zespole Szkół w Janowcu Kościelnym wykonano remont ścian w korytarzu głównym nowego budynku szkoły i wymieniono stolarkę drzwiową w sanitariacie chłopców.
- Wykonano prace ziemne i zalano fundamenty wyprowadzono stan surowy ścian przy budowie nowej sali gimnastycznej w Zespole Szkół w Rogożu . Zapewniono w części umywalk ciepłą wodę dla uczniów. Wymalowano pomieszczenia kilku klas, korytarz , klatkę schodową i sekretariat.
- W Zespole Szkół w Janowie wykonano kapitalny remont pracowni komputerowej i wymalowano korytarze szkoły.
- W przedszkolu nr 4 w Nidzicy wymieniono dalszą część stolarki okiennej oraz wykonano malowanie sal i korytarzy oraz pomieszczeń kuchni.
- Wszystkie placówki szkolno-wychowawcze prowadziły bieżące remonty poprawiające stan sanitarno-techniczny posiadanych obiektów.
- We wszystkich dużych szkołach w powiecie jest zamontowany system monitoringu w celu zapewnienia bezpieczeństwa dla uczniów.

5. Budowa nowych sal gimnastycznych - 1

W Zespole Szkół w Rogożu jest prowadzona budowa nowej sali gimnastycznej wraz z pełnym zapleczem sanitarno-technicznym

6. Placówki nowe - 1

1. Zasadnicza Szkoła Zawodowa i Gimnazjum w Warmińsko-Mazurskim Zakładzie Doskonalenia Zawodowego w Nidzicy ul. K. Barke 2

7. Uzyskana poprawa warunków higieniczno-zdrowotnych w placówkach oświatowo-wychowawczych w roku 2012

- liczba wykonanych remontów bieżących - 8
- liczba wykonanych remontów kapitalnych - 12
- liczba placówek, w których uzyskano poprawę oświetlenia - 2
- liczba placówek, w których uzyskano poprawę umeblowania - 3
- liczba placówek, w których wymieniono urządzenia sanitarne - 2

8. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach – korzysta 1725 uczniów

- liczba szkół prowadzących dożywianie ciepłymi posiłkami - **14**
- liczba szkół wydających obiady pełne - **5** korzysta **928** dzieci
- liczba szkół wydających posiłki jednodaniowe - **9** korzysta **797** dzieci

W porównaniu do roku poprzedniego liczba dzieci korzystających z ciepłych posiłków we wszystkich szkołach utrzymywała się na podobnym poziomie.

Na **1725** wydawanych obiadów **1138** posiłków było sfinansowanych przez MOPS i GOPS-y, które stanowiły **66 %** ogółu korzystających z dożywiania.

W szkołach w klasach 1-3 wszyscy uczniowie otrzymują owoce i warzywa w ramach rządowego programu mającego na celu zwiększenie spożywania tych produktów przez dzieci i młodzież oraz wyrobieniu nawyku zdrowego i prawidłowego sposobu odżywiania.

Część uczniów w szkołach korzysta z programu współfinansowanego przez Agencję Rynku Rolnego pod nazwą „Szkłanka mleka” lub „Doskonałe mleko”.

Mleko (kartonik 200 ml) jest spożywane przez uczniów 3 razy w tygodniu

Nadal zdecydowana większość dzieci w szkołach podstawowych i gimnazjalnych, bo około **66%** korzysta z dożywiania opłacanego przez pomoc społeczną lub sponsorów instytucjonalnych czy też sponsorów prywatnych.

Stawka dofinansowania do dożywiania dla dzieci z rodzin potrzebujących w gminach powiatu nidzickiego jest taka jak stawka żywieniowa i kształtuje się następująco :

- gmina Nidzica od 3,00 do 4,20 zł
- gmina Janowiec Kościelny - od 2,50 do 3,00 zł
- gmina Janowo - od 2,50 do 3,50 zł
- gmina Kozłowo - 2,50 zł

9. Wypoczynek – 6 turnusów w lecie dla 207 uczestników

W okresie trwania wakacji na terenie powiatu nidzickiego wypoczywały dzieci i młodzież z powiatu nidzickiego i z innych regionów naszego kraju.

1. Nad Jeziorem Zawadzkim w gminie Janowo na obozie harcerskim pod namiotami przebywało 97 uczestników z chorągwi ZHP z Ostrołęki.
2. W szkole podstawowej w Waśniewie na wypoczynku w miejscu zamieszkania przebywało 24 dzieci. Uczestnicy mieli zapewnione wyżywienie oraz wycieczki w terenie.
3. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Janowie zorganizowano półkolonie dla 25 dzieci z tej gminy.
4. W świetlicy socjoterapeutycznej w Orłowie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z Nidzicy zorganizował trzy kolonijne turnusy tygodniowe dla ubogich dzieci. Uczestnicy mieszkali w nowych namiotach i mieli pełne całonienne wyżywienie. W wypoczynku wzięło udział 61 dzieci z całej gminy.

Łącznie w wakacje wypoczywało 207 uczestników w wieku od 7 do 17 lat a z tego 97 osób było przyjezdnych z innych rejonów Polski.

Przeprowadzone wspólne kontrole przez pracowników Stacji wraz z Policją i Strażą Pożarną w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży nie wykazały uchybień w zakresie higieniczno-zdrowotnym i bezpieczeństwa. Wypoczynek dzieci i młodzieży przebiegł spokojnie.

10. Szkolenia i programy oświaty zdrowotnej

Przeprowadzono dla rodziców klas pierwszych 6 wspólnych szkoleń z programu „Moje dziecko idzie do szkoły”, na których omawiano wymagania higieniczno-zdrowotne oraz cele i zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny dzieci i młodzieży.

11. Dodatkowe zadania interwencyjne wykonane na zlecenie Głównego Inspektora Sanitarnego - 1

- przeprowadzono serię kontroli warunków sanitarnych dotyczących dostępności do umywalk z ciepłą wodą i środków higienicznych przez uczniów w szkołach. W wyniku kontroli wdrożono kilka postępowań administracyjnych na zaistniałe uchybienia.

12. Sugerowane wykonanie prac i inwestycji związanych z poprawą warunków nauczania i wychowania w roku 2012

- zapewnić we wszystkich szkołach dostęp do ciepłej wody w umywalkach !
- w miarę posiadanych środków wymieniać zniszczony sprzęt sportowy oraz zniszczone meblowanie we wszystkich szkołach powiatu na nowe meble posiadające certyfikaty.

Ogólna sytuacja sanitarno-techniczna placówek oświatowo-wychowawczych, na terenie naszego powiatu uległa w ostatnim roku dalszej poprawie.

Higiena Żywności, Żywności i Przedmiotów Użytku

Realizacja zadań wynikających z:

1. Planu profilaktyki i zwalczania chorób zakaźnych na nadzorowanym terenie.

- 1) cel- przerwanie dróg przenoszenia zakażenia,
- 2) sposób realizacji:
  - kontynuacja kontroli transportu. Warunki transportu żywności uległy wyrażanej poprawie. Artykuły żywnościowe wymagające chłodzenia coraz częściej przewożone są samochodami wyposażonymi w agregaty lub jeśli czas przewozu jest krótki izotermami.
  - egzekwowanie skuteczności procesów mycia, dezynfekcji i deratyzacji. Właściciele obiektów żywnościowych sporządzają szczegółowe instrukcje mycia i dezynfekcji,
- 3) poprawa stanu higienicznego powiatu:
  - brak wody bieżącej w obiektach żywnościowych: liczba tych obiektów zmniejsza się z każdym rokiem
  - brak podłączenia do właściwych urządzeń kanalizacyjnych: liczba obiektów żywnościowych niepodłączonych do odpowiednich urządzeń zmniejsza się z każdym rokiem.

2. Nadzór nad obrotem hurtowym, sprzedażą odżywek, środków dietetycznych i innych artykułów z importu.

- 1) Nie stwierdzono nieprawidłowości w obrocie odżywek i dietetycznych środków spożywczych. Najwięcej tych środków znajduje się na specjalistycznym stoisku w supermarkecie „Stokrotka” ul. Traugutta 18, 13-100 Nidzica
Wszystkie skontrolowane wyroby sojowe zawierały informację iż zostały wyprodukowane bez zastosowaniu GMO.

3. Zmodyfikowanego programu zapobiegania i zwalczania zatruc pokarmowych wywołanych pałeczką Salmonella:

- 1) Przy sprzedaży mięsa i wędlin wyegzekwowano oddzielne stoiska i oddzielenie lad od kupujących. Jednak większość sklepów nadal nie posiada oddzielnych magazynów na mięso i wędliny. Wędliny i mięso są przetrzymywane w tym samym pomieszczeniu i tym samym wejściem wnoszone na stoiska sprzedaży.
Coraz częściej odnotowuje się przypadki prowadzenia sprzedaży mięsa i wędlin przez jedną osobę z powodu wysokich kosztów zatrudnienia drugiej osoby. W związku z powyższym wszczęto postępowanie administracyjne w celu wyegzekwowania właściwych warunków podczas sprzedaży mięsa i wędlin.
- 2) W 2012 r. część właścicieli sklepów pomimo braku odpowiednich warunków poszerzyła asortyment wprowadzanych do obrotu towarów. Podczas kontroli nadal odnotowywano przypadki mrożenia świeżego mięsa w sklepie a następnie wprowadzania go do obrotu jako mięsa mrożonego (bez jakiegokolwiek oznakowania).
W związku z powyższym wszczęto postępowania administracyjne mające na celu wyegzekwowanie wprowadzania do obrotu jedynie artykułów spożywczych właściwie oznakowanych tym samym eliminując proceder mrożenia mięsa w skontrolowanych sklepach.
- 3) Ciastka z kremem przetrzymywane są w urządzeniach chłodniczych w temperaturach zalecanych przez producentów.

- 4) Podczas kontroli w stołówkach, restauracjach, barach egzekwuje się prawidłowe wyposażenie stanowisk do mycia i wyparzania lub dezynfekcji jaj.
W przypadku braku możliwości zapewnienia wyparzania lub dezynfekcji jaj przedsiębiorcy zaprzestawali produkcji potraw mających w swym składzie jajka.
- 5) We wszystkich obiektach żywnościowych egzekwuje się odpowiednie ubikacje splukiwane wodą, podłączone do sprawnego urządzenia kanalizacyjnego i nie łączące się bezpośrednio z pomieszczeniami, w których pracuje się z żywnością.

4. Poprawy stanu sanitarnego ustępów w miejscach publicznych

Stan sanitarny ustępów w obiektach żywienia zbiorowego otwartego nie budzi zastrzeżeń.

5. I celu strategicznego Narodowego Programu Zdrowia w zakresie zasad zdrowego żywienia.

W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego w 2012 r. zbadano teoretycznie (bez badania laboratoryjnego) **14** próbek, w tym wykonano:

- **14** jakościowych ocen teoretycznych jadłospisów,
- **4** ilościowe oceny teoretyczne jadłospisów.

Badaniami objęto 7 stołówek szkolnych, 2 stołówki w przedszkolach, 2 stołówki na obozach i koloniach, 1 stołówkę w Domu Seniora.

Oceniane jadłospisy wymagały poprawy. Podczas oceny zwracano uwagę, czy przy planowaniu jadłospisów uwzględniana jest różnorodność potraw i produktów. Zupy, drugie dania, surówki były urozmaicone i na ogół nie powtarzały się w badanym okresie.

W trakcie przeprowadzanych kontroli kompleksowych stołówek żywiących dzieci oceniano i omawiano z pracownikami jadłospisy.

W dalszym ciągu należy dążyć do zwiększenia udziału surowych warzyw i owoców w żywieniu dzieci i młodzieży np. zamiast słodyczy na deser podawać dzieciom owoce.

W związku z prowadzeniem wszelkiej działalności w ramach programu „Trzymaj formę” zwiększyła się wśród uczniów i ich rodziców świadomość prawidłowego i racjonalnego odżywiania oraz aktywnych form wypoczynku, uprawiania sportu.

6. Rygorystyczne egzekwowanie odpowiednich warunków podczas transportu, przechowywania i sprzedaży artykułów łatwo psujących się.

- podczas kontroli sprawdzano czy artykuły spożywcze łatwo psujące się są przewożone i przechowywane w temperaturach zalecanych przez producenta,
- sprawdzano czy na bieżąco prowadzony jest monitoring oraz zapisy temperatur w urządzeniach chłodniczych w obiektach żywnościowych oraz w komorach samochodów dostawczych.

W 2012 r. w powiecie nidzickim w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się **310** obiektów produkcji żywności oraz obiektów obrotu żywnością, obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz obrotu kosmetykami.

Przeprowadzono ogółem **687** kontroli sanitarnych oraz wydano **585** decyzji administracyjnych w tym **293** decyzje płatnicze

Nałożono: **24** mandaty karne na kwotę **4000,00 zł**

Wśród zagadnień realizowanych w 2012 r. dużo uwagi poświęcono:

- nadzorowi nad blokami żywienia w obiektach oświaty i wychowania w zakresie warunków sanitarno-higienicznych i jakości żywności,
- ocenie stopnia zaawansowania oraz nadzorowi nad wdrażaniem zasad dobrej praktyki higienicznej oraz systemu HACCP w zakładach produkcji i obrotu żywnością,
- nadzorowi nad obiektami, które od lat wykazują najgorszy stan sanitarny (m.in. handel obwoźny, targowisko),
- nadzorowi nad obiektami bazy żywieniowej w ośrodkach czasowo-wypoczynkowych zlokalizowanych na szlakach turystycznych,
- kontroli podmiotów sprzedających mięso, produkty mięsne i produkty pochodzenia zwierzęcego oraz grzybów na terenie targowisk i bazarów,
- warunkom przechowywania nietrwałych środków spożywczych w obiektach obrotu żywnością,
- ocenie spełnienia obowiązku śledzenia pochodzenia produktów (traceability) przez przedsiębiorców sektora spożywczego z uwzględnieniem posiadania systemu identyfikacji bezpośrednich dostawców i odbiorców oraz możliwości ustalenia, które produkty pochodzą od których dostawców,
- nadzorowi nad sposobem i poprawnością zagospodarowania nie sprzedanych towarów pochodzenia zwierzęcego,
- ocenie prawidłowości znakowania środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością producentów z podległego terenu,
- monitoringowi stanu sanitarnego oraz oceny ilościowej (dekadówki) jakości żywienia w gimnazjach,
- działaniom kontrolnym podejmowanym w ramach systemu RASFF i RAPEX.
- realizacji planu pobierania próbek żywności do badania w ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności, sporządzanie opinii do sprawozdań z badań przekazywanych przez Zintegrowane Laboratorium Badania Żywności oraz podejmowanie stosownych działań w przypadku stwierdzenia żywności o nieprawidłowej jakości.
- działaniom podejmowanym w ramach kryzysów żywnościowych w zakresie:
  - a) nie nadzorowanej produkcji proszku jajecznego;
  - b) zastosowania w produkcji środków spożywczych soli technicznej jako soli spożywczej;
  - c) suplementów diety Be-Men i NoEnd zafałszowanych substancjami farmakologicznie czynnymi, stanowiącymi potencjalne zagrożenie dla zdrowia i życia człowieka człowieka;
  - d) zatrucia alkoholem metylovym pochodzącym z Republiki Czeskiej w związku z decyzją Głównego Inspektora Sanitarnego znak: GIS-PR-073-35/MB/12 z dnia 16.09.2012r. dotyczącą wstrzymania wprowadzenia do obrotu na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres 1 miesiąca napojów alkoholowych o zawartości powyżej 20% alkoholu wyprodukowanego na terytorium Republiki Czeskiej;
- wzmożonym kontrolom obiektów żywnościowo-żywieniowych przy trasie E-7 w związku z przygotowaniem PIS do turnieju UEFA EURO 2012

**MIASTO I GMINA
NIDZICA**

Higiena Pracy

Na terenie Miasta i Gminy Nidzica nadzorem sanitarnym objętych było 127 zakładów pracy, zatrudniających ogółem 3181 pracowników. W okresie sprawozdawczym zakończyło działalność - 5 zakładów pracy, przybyło do nadzoru sanitarnego – 4 zakłady pracy . Stan ewidencji zakładów pracy na dzień 31.XII.2012r. wynosi – 122, zatrudniających ogółem – 2934 pracowników.

Podział zakładów wg. Klasyfikacji dr L. Dawydzika - stan na dzień 31.XII.2012r. przedstawia się następująco:

Grupa I – 34 – zakłady o znikomym narażeniu.

Grupa II – 73 – zakłady o małym zagrożeniu, występujące czynniki szkodliwe są oznaczane w przedziale od 0,5 do 1,0 NDS/NDN , brak stwierdzenia chorób zawodowych.

Grupa III - 15 - zakłady, zakłady w których występują czynniki rakotwórcze i mutagenne, stwierdzono choroby zawodowe, narażenie zawodowe na szkodliwe dla zdrowia czynniki biologiczne zaklasyfikowane do 3 grupy zagrożenia.

Podstawowym zadaniem nadzoru sanitarnego nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w roku 2012 było zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy, nadzór nad przestrzeganiem przepisów wynikających z ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych, nadzór nad substancjami i ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, nadzór nad prekursorami z kategorii 2 i 3, szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy, produktami biobójczymi oraz nadzór nad przestrzeganiem ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

W okresie sprawozdawczym na terenie miasta i gminy Nidzica skontrolowano 106, przeprowadzono ogółem 165 kontroli sanitarnych, na stwierdzone uchybienia wystawiono 37 decyzji administracyjnych.

W okresie sprawozdawczym na terenie miasta i Gminy Nidzica stwierdzono 2 choroby zawodowe w Nadleśnictwie Nidzica – borelioza (poz. 26 wykazu chorób zawodowych).

Przeprowadzone badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy w roku 2012 nie wykazały przekroczeń normatywów higienicznych warunków pracy.

W okresie sprawozdawczym za rok 2012 wyegzekwowano poprawę warunków pracy w następujących zakładach pracy :

1. WIEJAK Sp. z o.o. w Nidzicy.
2. Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. Stacja Paliw Nr 941 w Nidzicy.
3. Stacja Paliw AJO Sp.j. w Rączkach.
4. GHG Sp. z o.o. w Nidzicy, Zakłady Nr 1, Nr 2 i Nr 3 w Nidzicy.
5. KONSMETAL Sp. z o.o. w Nidzicy.
6. DRUKARNIA GARBINO Krzysztof Garbino w Nidzicy.
7. INS-BUD OKNA Sp. z o.o. w Nidzicy.
8. Rolnicza Spółdzielnia „WOLA LUDU” w Frąknowie.
9. Rolnicza Spółdzielnia im .’TYSIĄCLECIA” w Łysakowie.
10. Gospodarstwo Rolne Jacek Szczepkowski w Napiwodzie.
11. „MEWA” Sp. z o.o. w Nidzicy.
12. SPOŁEM PSS Piekarnia w Nidzicy.
13. GS”SCH” Piekarnia w Nidzicy.
14. Przedsiębiorstwo Robót Drogowych i Usług Sprzętowo Transportowych Sp. z o.o. w Nidzicy.
15. Produkcja Wyrobów Tartacznych w Łynie.
16. Zakład Pieczywa Cukierniczego”NIDZICA” w Nidzicy.
17. MP Mielczarek, Popławski w Nidzicy.
18. Zakład Stolarski „DREWNID” w Nidzicy
19. PERFEKT SP.j. w Nidzicy.
20. BRW SOFA Sp. z o.o. w Nidzicy.
21. Dre WIT w Nidzicy.
22. Zakład Stolarski Rajmund Kutryb w Nidzicy.
23. Przedsiębiorstwo Usług Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Nidzicy.
24. ISOROC POLSKA Sp. z o.o. w Nidzicy.
25. AUTO—TECHNIKA KUNICKI Sp.j. w Nidzicy.
26. AUTO-DUET Wiewiórkowski-Malinowski w Nidzicy.
27. Poczta Polska S.A. w Nidzicy.
28. SANIT Dariusz Czechowski w Nidzicy.
29. AGROMA Grupa Sznajder w Nidzicy.
30. AWA-MEBEL Sp. z o.o. w Nidzicy.
31. Usługi Komunalne Maria Dobies w Nidzicy.
32. ZPHU „IRON” Janusz Grzebski w Nidzicy.
33. ZPU FAMP Janusz Jaśtak w Nidzicy.
34. PPHU GRACJA Sp.j. w Nidzicy.
35. Usługi Transportowe ZBYCHLECH w Nidzicy.
36. „GRELAVI” S.A. Ferma Indyków w Wietrzychowie.

1. W kontrolowanych zakładach pracy wyegzekwowano aktualne badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy.
2. W kontrolowanych zakładach pracy poprawiono bezpieczeństwo i higienę pracy przy stosowaniu niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w tym czynników chemicznych występujących w środowisku pracy o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.
3. W kontrolowanych zakładach pracy poprawiono bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników zatrudnionych w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi dla zdrowia w środowisku pracy.

Na terenie miasta i gminy Nidzica istnieje 8 zakładów pracy o szczególnym zagrożeniu nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nidzicy.

WYKAZ ZAKŁADÓW O SZCZEGÓLNYM ZAGROŻENIU – stan na dzień 31.12.2012 r.

Gmina, miasto	L.p.	PK D	Zakład	Adres	Czynnik szkodliwy	Czynniki rakotwórcze	Przekroczenia >5x NDS(N) od-do	Liczba osób narażonych i będących w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi
1;	2	3	4	5	6	7	8	9
Nidzica	1	25	STALMOT & WOLMET S.A. w Nidzicy	Nidzica ul. Sienkiewicza 1	-	bezwodnik kwasu chromowego, siarczan niklu, chlorek niklu ,hydrazyna.	Nie ma	7
Nidzica	2	31	„AWA-MEBEL” Sp. z o.o. w Nidzicy Zakład Piątki	Nidzica Piątki 37	-	Pył drewna twardego - buku	-	8
Nidzica	3	16	Zakład Stolarski Sp.j.w Nidzicy S.Towcik, E.Olewnik	Nidzica, ul. Sportowa 11	-	Pył drewna twardego - buku	-	8
Nidzica	4	16	Zakład Stolarski w Nidzicy R. Kutryb	Nidzica, l. Słoneczna 47	-	Pył drewna twardego - byku	-	2
Nidzica	5	25	Firma BIEICKI Zbigniew Bielicki w Nidzicy	Nidzica, ul. Wiosenna 4	-	Chromiany i dichromianu (VI)	-	5
Nidzica	6	25	„WIEJAK” Sp. z o.o. w Nidzicy	Litwinki 16	-	Chromiany i dichromiany (VI)	-	6
Nidzica	7	47	Stacja Paliw AJO w Rączkach	Rączki 34	-	benzen	-	3
Nidzica	8	47	PKN ORLEN S.A. Stacja Paliw nr 941 w Nidzicy	Nidzica , ul. Warszawska	-	benzen	-	4
Ogółem	8	-	-	-	-	-	Razem - 0	47

Powyższe zakłady pracy są pod szczególnym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nidzicy.

Ogólny stan sanitarny warunków higieniczno – zdrowotnych zakładów pracy na terenie Miasta i Gminy Nidzicy można uznać za dobry

W dalszym ciągu należy wdrażać przepisy wynikające z:

1. Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz rozporządzeń Wspólnot Europejskich.
2. Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
3. Ustawy o produktach biobójczych,
4. Rozporządzenia w sprawie substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
5. Rozporządzenia w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki,
6. Egzekwować od pracodawców przeprowadzanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, zgodnie z wymaganą przez przepisy częstotliwością.
7. Oceniać narażenie zawodowe pracowników w aspekcie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia.
8. Egzekwować zachowanie odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych dla pracowników.

Higiena Żywności, Żywności i Przedmiotów Użytku

1. Na terenie gminy nie stwierdzono niekontrolowanej obwoźnej sprzedaży artykułów spożywczych, w tym środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego wymagających chłodzenia.
2. Nadal prowadzi się kontrolę targowisk pod kątem prowadzonego tam obrotu grzybami. Na targowisku miejskim w Nidzicy przy ul. Żeromskiego grzyby świeże sprzedają osoby zbierające je w pobliskich lasach. Na w/w targowisku zatrudniona jest osoba posiadająca świadectwo klasyfikatora grzybów i wydająca odpowiednie atesty zbieraczom grzybów chcącym sprzedawać je na targowisku.

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej umieszczono informację z numerem kontaktowym do klasyfikatora grzybów świeżych - pracownika PSSE, który w razie potrzeby mógł udzielać konsultacji (także w dni wolne od pracy).

3. Stan sanitarno-techniczny w większości zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego (stołówki szkolne, przedszkolne, domy wczasowe) w 2012 r. uległ znacznej poprawie w związku z przeprowadzonymi pracami modernizacyjno-remontowymi.

Zakłady, które pozostały niefunkcjonalne:

- stołówka szkolna Zespołu Szkół nr 1 w Nidzicy - obiekt niefunkcjonalny „drogi czyste krzyżują się z brudnymi”.
- stołówka Pensjonatu „Gawra” w Wiknie
- obiekt niefunkcjonalny „drogi czyste krzyżują się z brudnymi”
- wszystkie pomieszczenia dawno nie remontowane, wyeksploatowane, niefunkcjonalne.
- urządzenia i powierzchnie robocze stare wyeksploatowane

5. Stan sanitarno-techniczny zakładów żywienia zbiorowego otwartego (restauracje, punkty małej gastronomii itp.) nie budzi większych zastrzeżeń.

Zakłady, które pozostały niefunkcjonalne:

- Zajazd „Leśny” w Waszulkach 3, 13-100 Nidzica – kuchnia oraz zaplecze magazynowe dawno nie remontowane, wyeksploatowane, niefunkcjonalne, w którym dochodzi do tzw. krzyżowania się dróg „brudnych z czystymi”,
- Bar na stacji paliw „AJO”, Rączki 34,13-100 Nidzica zakład niefunkcjonalny,
urządzenia i sprzęt pomocniczy stary wyeksploatowany.

6. Zakłady produkcyjne o złym stanie sanitarno-technicznym:

- Wytwórnia Win i Miodów Pitnych w Nidzicy – stary, wyeksploatowany zakład. Planowana modernizacja i kapitalny remont zakładu w 2011 r. nie zostały zrealizowane.
- Zakład Pieczywa Cukierniczego „NIDZICA”, 13-100 Nidzica, ul. Żeromskiego – zakład niefunkcjonalny, w którym dochodzi do tzw. krzyżowania się dróg „brudnych z czystymi”, część maszyn wyeksploatowana, uszkodzona.

7. Na terenie Gminy wiele podmiotów prowadzi skup runa leśnego:

- bez wcześniejszego złożenia wniosku o wpis zakładu do rejestru zakładów

- podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- bez posiadania uprawnień klasyfikatora grzybów.

W Ewidencji Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta i Gminy wpisane są 2 punkty skupu runa leśnego.

8. W 2012r. odnotowywano przypadki rozszerzania działalności w części sklepów pomimo braku odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych np. wprowadzono do obrotu zanieczyszczone ziemią warzywa okopowe, pomimo braku odpowiedniego wydzielonego stanowiska do ich sprzedaży.

Wnioski

Nadal należy egzekwować:

1. wdrażanie zasad dobrej praktyki higienicznej w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu, a w szczególności w placówkach oświatowo-wychowawczych;
2. właściwe warunki higieniczno-sanitarne w blokach żywieniowych placówek oświatowo-wychowawczych ,
3. właściwe warunki sanitarno-higieniczne w obiektach bazy żywieniowej zlokalizowanych na szlakach turystycznych ze szczególnym uwzględnieniem żywieniowych obiektów ruchomych działających w trakcie okazjonalnych imprez;
4. właściwe warunki przechowywania nietrwałych środków spożywczych;
5. dopełnienie obowiązku (traceability) identyfikacji wszystkich dostawców żywności w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu;
6. dopełnienie obowiązku właściwego znakowania środków spożywczych;
7. prawidłowe zagospodarowanie odpadów pochodzenia zwierzęcego (niesprzedany towar w sklepach, odpady kuchenne w stołówkach) w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu;
8. właściwe warunki sanitarno-higieniczne w obiektach handlu obwoźnego.
9. współpraca z Urzędem Miasta i Gminy w Nidzicy w zakresie prowadzonej przez podmioty gospodarcze działalności skupu runa leśnego.
10. właściwą jakość tłuszczu smażalniczych w obiektach zlokalizowanych na szlakach przemieszczania się turystów (trasy wzmożonego ruchu samochodowego, restauracje hotelowe, restauracje i bary w miejscowościach turystycznych, obiekty na polach namiotowych, gastronomia „przydrożna”.

Jakość zdrowotna środków spożywczych i jakość żywienia.

W 2012 r. zbadano **108** próbek środków spożywczych w tym 2 próbki wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz 2 próbki kosmetyków dla dzieci. Nie zakwestionowano żadnej próbki.

Przeprowadzono **6** ocen jakości żywienia w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego w tym:

- w 3 stołówkach szkolnych:
Zespół Szkół Nr 1 w Nidzicy,
Zespół Szkół Nr 2 w Nidzicy,
Zespół Szkół Nr 3 w Nidzicy,
- w 2 przedszkolach:
Przedszkole Nr 2 w Nidzicy ,

- Przedszkole Nr 4 w Nidzicy,
- wypoczynek dla dzieci zorganizowany przez MOPS w Nidzicy

Oceniane jadłospisy wymagały poprawy. Podczas oceny zwracano uwagę, czy przy planowaniu jadłospisów uwzględniana jest różnorodność potraw i produktów. Zupy, drugie dania, surówki były urozmaicone i na ogół nie powtarzały się w badanym okresie.

W dalszym ciągu należy dążyć do zwiększenia udziału surowych warzyw i owoców w żywieniu dzieci i młodzieży np. zamiast słodczy na deser podawać dzieciom owoce.

Obiekty o złym stanie sanitarnym w 2012 roku w Nidzicy i na terenie Gminy Nidzica

Miejscowość	Obiekty	Przyczyna
MIASTO I GMINA NIDZICA	1. Kiosk „RUCH” ul. Młynarska, 13-100 Nidzica	brak bieżącej ciepłej i zimnej wody
	2. Zajazd „Leśny” w Waszulkach, 13-100 Nidzica 3. Stołówka szkolna Zespołu Szkół Nr 1 w Nidzicy, 4. Wytwórnia Win i Miodów Pitnych w Nidzicy, ul. Ratuszowa 5. Zakład Pieczywa Cukierniczego „NIDZICA”, 13-100 Nidzica 6. Pensjonat GAWRA, Wikno, 13-100 Nidzica	niewydolność części technicznej

Ilość obiektów ogółem – **223**

Ilość przeprowadzonych kontroli - **539**

Ilość decyzji – **475** w tym decyzji płatniczych - **222**

Ilość decyzji o czasowym unieruchomieniu obiektu – 0

Ilość nałożonych mandatów karnych – **19**

na sumę – **2900,00 zł**

Ilość spraw skierowanych do sądu – 0

GMINA
JANOWO

Higiena Pracy

Na terenie gminy Janowo nadzorem sanitarnym objętych było 11 zakładów pracy, zatrudniających ogółem 69 pracowników.

Podstawowym zadaniem nadzoru sanitarnego nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w roku 2012 było zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy, nadzór nad wdrażaniem i przestrzeganiem przepisów wynikających z ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz rozporządzenia Wspólnot Europejskich w niej wymienionych, ustawy o produktach biobójczych, nadzór nad szkodliwymi dla zdrowia czynnikami biologicznymi w środowisku pracy, nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym w środowisku pracy oraz rozporządzenia o ogólnych przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy.

Stan ewidencji zakładów objętych nadzorem sanitarnym na dzień 31.XII.2012r. wynosi - 11, zatrudniających - 71 pracowników.

Podział zakładów pracy wg. Klasyfikacji dr L. Dawydzika - stan na dzień 31.XII.2012r. przedstawia się następująco:

Grupa I – 3 zakłady o znikomym narażeniu.

Grupa II - 5 zakłady o małym zagrożeniu, występujące czynniki szkodliwe są oznaczone w przedziale normatywu 0.5 do 1 NDS/NDN, brak stwierdzenia chorób zawodowych.

GRUPA III – 3 zakłady w którym występuje proces technologiczny o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, zagrożenie szkodliwymi dla zdrowia czynnikami biologicznymi w środowisku pracy.

W okresie sprawozdawczym na terenie Gminy Janowo skontrolowano 10 zakładów pracy, (MISONI PRO Sp. z o.o. w Muszakach zawiesił okresowo działalność) przeprowadzono ogółem 15 kontroli sanitarnych podstawowych i sprawdzających, wystawiono 5 decyzji administracyjnych.

Nakazy Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nidzicy zostały wykonane.

Na terenie Gminy Janowo znajdują się 1 zakład o szczególnym zagrożeniu tj. Firma LEURO Leon Czepło Zakład w Muszakach - kontakt z procesem technologicznym o działaniu rakotwórczym - pyłem drewna twardego.

W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego uzyskano poprawę w następujących zakładach:

1. Usługi Leśne Mirosław Rutkowski w Komorowie.
2. Firma LEURO Leon Czepło w Nidzicy Zakład w Muszakach.
3. Sklep Przemysłowo-Rolny Hanna Goćkowska w Komorowie.
4. Zakład Piekarniczy s.c. Barbara i Zbigniew Górniak w Janowie.
5. INDYKPOL S.A. Ferma Indyków w Zawadach.

Na terenie gminy Janowo chorób zawodowych nie stwierdzono.

Przeprowadzone badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy przekroczeń normatywów higienicznych nie stwierdziły.

Ogólna ocena warunków higieniczno – zdrowotnych środowiska pracy zakładów w Gminie Janowo - dobra.

Wnioski:

W dalszym ciągu należy wdrażać przepisy wynikające z:

1. Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz rozporządzenia Wspólnot Europejskich w niej wymienionych.
2. Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
3. Ustawy o produktach biobójczych,
4. Rozporządzenia w sprawie substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
5. Rozporządzenia w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki,
6. Egzekwować od pracodawców przeprowadzanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, zgodnie z wymaganą przez przepisy częstotliwością.
7. Oceniać narażenie zawodowe pracowników w aspekcie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia.
- 8.** Egzekwować zachowanie odpowiednich warunków higieniczno - sanitarnych dla pracowników.

Higiena Żywności, Żywności i Przedmiotów Użytku

- 1) Na terenie Gminy nie stwierdzono niekontrolowanej sprzedaży obwoźnej artykułami spożywczymi w tym artykułami pochodzenia zwierzęcego.
Właściciele pojazdów poszerzając asortyment sprzedawanych środków spożywczych składają wniosek do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nidzicy o zatwierdzenie pojazdu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
- 2) Na terenie Gminy nadal wiele podmiotów prowadzi skup runa leśnego bez wcześniejszego złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz bez posiadania uprawnień klasyfikatora grzybów.
- 3) W 2012 r. nadal odnotowywano przypadki rozszerzania działalności w części sklepów **wiejskich pomimo braku odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych. Np. wprowadzano do obrotu zanieczyszczone ziemią warzywa okopowe pomimo braku odpowiedniego, wydzielonego stanowiska do ich sprzedaży. Podczas kontroli ponownie odnotowano przypadki mrożenia w sklepie niesprzedanego mięsa, a następnie wprowadzania go do obrotu jako mięsa mrożonego (bez jakiegokolwiek oznakowania). Stwierdzano również przypadki sprzedaży artykułów spożywczych niewłaściwie oznakowanych i artykułów spożywczych przeterminowanych.**

Zakłady, które pozostały нефunkcjonalne:

- Stołówka szkolna w Zespole Szkół w Janowie, 13-113 Janowo jest obiektem нефunkcjonalnym, w którym dochodzi do tzw. krzyżowania się dróg „brudnych i czystych”.
W 2005r. wszczęto postępowanie administracyjne mające na celu poprawę warunków sanitarnych w w/w obiekcie. Termin realizacji 2014 r. W 2009r. w stołówce wygospodarowano pomieszczenie do wstępnej obróbki warzyw i owoców. W 2011r poprawiono warunki przechowywania żywności (naprawa i wymiana regałów w magazynie artykułów spożywczych).
- Sklep spożywczo-przemysłowy w Wichrowcu , 13-113 Janowo nie posiada ubikacji spłukiwanej wodą bieżącą i podłączonej do sprawnego urządzenia kanalizacyjnego.
Wszczęto postępowanie administracyjne w tej sprawie. Termin realizacji 2013r.

Wnioski:

nadal należy egzekwować:

1. wdrażanie zasad dobrej praktyki higienicznej w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu, a w szczególności w placówkach oświatowo-wychowawczych,
2. właściwe warunki higieniczno-sanitarne w blokach żywieniowych placówek oświatowo-wychowawczych zwłaszcza w stołówce Zespołu Szkół w Janowie, 13-113 Janowo,
3. właściwe warunki sanitarno-higieniczne w obiektach bazy żywieniowej zlokalizowanych na szlakach turystycznych ze szczególnym uwzględnieniem żywieniowych obiektów ruchomych działających w trakcie okazjonalnych imprez,

4. prawidłowe zagospodarowanie odpadów pochodzenia zwierzęcego w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu. (w tym: niesprzedany towar w sklepach, odpady kuchenne w stołówkach),
5. dopełnienie obowiązku (traceability) identyfikacji wszystkich dostawców żywności w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu,
6. dopełnienie obowiązku właściwego znakowania środków spożywczych,
7. właściwe warunki przechowywania nietrwałych środków spożywczych,
8. właściwe warunki sanitarno-higieniczne w obiektach handlu obwoźnego,
9. właściwe warunki sanitarno-higieniczne podczas skupu runa leśnego.
10. właściwą jakość tłuszczów smażalniczych w obiektach zlokalizowanych na szlakach przemieszczania się turystów (np. bary w miejscowościach turystycznych, obiekty na polach namiotowych, gastronomia „przydrożna”).

Jakość zdrowotna środków spożywczych i jakość żywienia:

W 2012 r. w sklepach nie pobierano do badania próbek środków spożywczych.

Wykonano 4 jakościowe oceny teoretyczne jadłospisów w tym:

- w 2 stołówkach szkolnych : Zespół Szkół w Janowie, ul.Chorzelska 21,
13-113 Janowo,
Szkoła Podstawowa w Muszakach ,
13-113 Janowo,
- w Domu Seniora : Dom Seniora Centrum Rehabilitacji i Kultury w Ulesiu,
13-113 Janowo,
- na obozie (nad jeziorem Zawady) Okręgu Mazowieckiego ZHR w Warszawie

Wykonano również 1 ocenę teoretyczną jakości żywienia w stołówce szkolnej Zespołu Szkół w Janowie, ul.Chorzelska 21, 13-113 Janowo.

Oceniane jadłospisy i oceniona teoretyczna jakość żywienia wymagały poprawy.

Podczas oceny zwracano uwagę, czy przy planowaniu jadłospisów uwzględniana jest różnorodność potraw i produktów.

W dalszym ciągu należy dążyć do zwiększenia udziału surowych warzyw i owoców w żywieniu dzieci i młodzieży np. zamiast słodczy na deser podawać dzieciom owoce.

Obiekty o złym stanie sanitarnym w 2012 r. w Gminie Janowo

<i>Miejscowość</i>	<i>Obiekt</i>	<i>Przyczyna</i>
GMINA JANOWO	1. Stołówka w Zespole Szkół w Janowie, 13-113 Janowo, 2. Sklep w Wichrowcu 7, 13-113 Janowo	Niewydolność części technicznej

Ilość obiektów ogółem – **25**

Ilość przeprowadzonych kontroli – **49**

Ilość decyzji – **34** w tym płatniczych 24

Ilość decyzji o czasowym unieruchomieniu obiektu – 0

Ilość nałożonych mandatów – **1** na kwotę - **100,00 zł**

Ilość skierowanych spraw do sądu – 0

GMINA
KOZŁOWO

Higiena Pracy

Na terenie gminy Kozłowo nadzorem sanitarnym objętych było 21 zakładów pracy, zatrudniających ogółem 255 pracowników.

Podstawowym zadaniem nadzoru sanitarnego nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w roku 2012 było zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy, nadzór nad wdrażaniem i przestrzeganiem przepisów wynikających z ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej zawartych, ustawy o produktach biobójczych, rozporządzenia w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym w środowisku pracy, nadzór nad prekursorami z kategorii 2 i 3 ,szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy oraz rozporządzenia dotyczących ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Stan ewidencji zakładów pracy objętych nadzorem sanitarnym na dzień 31.XII. 2012r. wynosi – 21 zakładów, zatrudniających - 256 pracowników.

Podział zakładów pracy wg. Klasyfikacji dr L. Dawydzika stan na dzień 31.XII.2011r. przedstawia się następująco:

Grupa I - 1 zakład - zakłady o znikomym narażeniu.

Grupa II - 19 zakładów o małym zagrożeniu, występujące czynniki szkodliwe są oznaczone w przedziale od 0,5 do 1,0 NDS/NDN, brak stwierdzenia chorób zawodowych.

Grupa III - 1 zakład ze w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne.

WIBO-BT Monika Bober –Kuchta w Kozłowie – narażonych 6 pracowników

W okresie sprawozdawczym **na terenie gminy Kozłowo** skontrolowano **20** zakładów pracy przeprowadzono **ogółem 25 kontroli sanitarnych podstawowych i sprawdzających**, na stwierdzone uchybienia wydano **6 decyzji administracyjnych** .

W wyniku przeprowadzonych postępowań w administracji uzyskano poprawę warunków środowiska pracy w następujących zakładach:

- 1/. PERFEKT Sp. z o.o. w Nidzicy Zakład Produkcyjny w Kozłowie.
- 2/. WIBO-BT” Monika Bober-Kuchta w Kozłowie.
3. INDYKPOL S.A. Ferma Indyków w Rogożu .
- 4/. INDYKPOL S.A. Ferma Indyków w Januszkowie.
- 5/. Gospodarstwo Rolne Gorzelnia w Kozłowie.
- 6/. Gospodarstwo Rolne Bolesław Tołłoczko w Szkotowie.

W stosunku do Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kozłowie trwa postępowanie w administracji.

Na terenie gminy Kozłowo chorób zawodowych nie stwierdzono.

Przeprowadzone badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy normatywów higienicznych nie stwierdziły.

Ogólny stan sanitarny zakładów pracy, warunków higieniczno – zdrowotnych środowiska pracy – dobry.

Wnioski:

W dalszym ciągu należy wdrażać przepisy wynikające z:

1. Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaniny oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych.
2. Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
3. Ustawy o produktach biobójczych.
4. Rozporządzenia w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.
5. Rozporządzenia w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.
6. Egzekwować od pracodawców przeprowadzanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, zgodnie z wymaganą przez przepisy częstotliwością.
4. Oceniać narażenie zawodowe pracowników w aspekcie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia.
5. Egzekwować zachowanie odpowiednich warunków higieniczno - sanitarnych dla pracowników.

Higiena Żywności, Żywności i Przedmiotów Użytku

1. Na terenie gminy nie stwierdzono niekontrolowanej sprzedaży obwoźnej artykułów spożywczych.

Właściciele pojazdów poszerzając asortyment sprzedawanych środków spożywczych bądź rozpoczynając działalność gospodarczą składają wniosek do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nidzicy o zatwierdzenie pojazdu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

2. W 2012r nadal odnotowywano przypadki rozszerzania działalności przez część właścicieli sklepów, którzy wprowadzali do obrotu zanieczyszczone ziemią warzywa okopowe pomimo braku odpowiedniego, wydzielonego stanowiska do ich sprzedaży.

Podczas kontroli stwierdzano przypadki mrożenia świeżego mięsa w sklepie, a następnie wprowadzania go do obrotu jako mięsa mrożonego (bez jakiegokolwiek oznakowania). Odnotowano również przypadki sprzedaży przeterminowanych artykułów spożywczych.

Zakłady, które pozostały niefunkcjonalne:

- Sklep w Rogożu nadal pozostaje bez bieżącej wody, ubikacji i podłączenia do właściwego urządzenia kanalizacyjnego.

W poprzednich latach wszczęto postępowanie administracyjne mające na celu przymuszanie właścicielki do doprowadzenia wody bieżącej i podłączenia sklepu do odpowiedniego urządzenia kanalizacyjnego.

Właścicielka twierdzi, że wykonanie obowiązku opóźnia się z powodu opóźnień w pracach

związanych z budową kanalizacji i wodociągu w miejscowości Rogóż .

3. W 2012r. przeprowadzono kontrole bloków żywieniowych w placówkach oświatowo-wychowawczych w tym w punktach dożywiania dzieci funkcjonujących na zasadzie cateringu (dowóz do szkół zup z wkładką) – stan sanitarno higieniczny dobry. Brak zmywarko- wyparzonek uniemożliwia wyparzenie naczyń stołowych w punktach dożywiania dzieci i powoduje, że dzieci jedzą posiłki w naczyniach jednorazowego użytku.

W w/w punktach zapewniono tymczasowe rozwiązania, polegające na zorganizowaniu w zmywalni naczyń stołowych prowizorycznych stanowisk do wyparzania sztućców.

Wnioski:

nadal należy egzekwować:

1. wdrażanie zasad dobrej praktyki higienicznej w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu, a w szczególności w placówkach oświatowo-wychowawczych,
2. właściwe warunki higieniczno-sanitarne w blokach żywieniowych placówek oświatowo-wychowawczych,
3. właściwe warunki sanitarno-higieniczne w obiektach bazy żywieniowej zlokalizowanych na szlakach turystycznych ze szczególnym uwzględnieniem żywieniowych obiektów ruchomych działających w trakcie okazjonalnych imprez,

4. utrzymywanie ścisłej współpracy z Urzędem Gminy w Kozłowie w celu niedopuszczenia do niekontrolowanej sprzedaży żywności nad jeziorem w Kownatkach i w Szkotowie w czasie letniego sezonu turystycznego,
5. prawidłowe zagospodarowanie odpadów pochodzenia zwierzęcego w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu (w tym: niesprzedany towar w sklepach, odpady kuchenne w stołówkach),
6. dopełnienie obowiązku (traceability) identyfikacyjności wszystkich dostawców żywności w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu,
7. dopełnienie obowiązku właściwego znakowania środków spożywczych,
8. właściwe warunki przechowywania nietrwałych środków spożywczych,
9. właściwe warunki sanitarno-higieniczne w obiektach handlu obwoźnego,
10. doprowadzenie wody do obiektów żywnościowych.
11. właściwą jakość tłuszczu smażalniczych w obiektach zlokalizowanych na szlakach przemieszczania się turystów (np. bary w miejscowościach turystycznych, obiekty na polach namiotowych, gastronomia „przydrożna”).

Jakość zdrowotna środków spożywczych i jakość żywienia:

W 2012 r. nie pobierano w sklepach próbek środków spożywczych do badania.

Pobrano w punkcie skupu 1 próbkę podgrzybków do badania w kierunku na aktywność promieniotwórczą

Wykonano 1 jakościową ocenę teoretyczną jadłospisu w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego w :

- w stołówce Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kozłowie 73A,
13-124 Kozłowo

Podczas oceny zwracano uwagę, czy przy planowaniu jadłospisów uwzględniana jest różnorodność potraw i produktów – zupy z włądką były urozmaicone i nie powtarzały się w ocenianym okresie.

W dalszym ciągu należy dążyć do zwiększenia udziału surowych warzyw i owoców w żywieniu dzieci i młodzieży np. zamiast słodyczy na deser podawać dzieciom owoce.

Obiekty o złym stanie sanitarnym w 2012 r. w Gminie Kozłowo

<i>Miejscowość</i>	<i>Obiekty</i>	<i>Przyczyna</i>
Gmina Kozłowo	1. Sklep w Rogożu , 13-124 Kozłowo 2. Kiosk „Ruch” w Kozłowie, 13-124 Kozłowo	Brak ciepłej i zimnej wody bieżącej

Ilość obiektów ogółem – **43**

Ilość przeprowadzonych kontroli – **62**

Ilość wydanych decyzji – **41** w tym płatniczych 29

Ilość decyzji o czasowym unieruchomieniu obiektu – 0

Ilość nałożonych mandatów karnych – **4** na kwotę - **1000,00 zł**

Ilość nałożonych kar pieniężnych – 0 na kwotę - 0,00 zł.

Ilość skierowanych spraw do sądu – 0

GMINA
JANOWIEC KOŚCIELNY

Higiena Pracy

Na terenie gminy Janowiec Kościelny nadzorem sanitarnym objętych było 10 zakładów pracy, zatrudniających ogółem - 90 pracowników.

Podstawowym zadaniem nadzoru sanitarnego nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w roku 2012 było zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy, nadzór nad wdrażaniem i przestrzeganiem przepisów wynikających z ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych, nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, nadzór nad stosowaniem produktów biobójczych, nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy oraz przestrzeganie przepisów wynikających z rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Stan ewidencji zakładów pracy objętych nadzorem sanitarnym na dzień 31.XII.2012r. wynosi - 10 , zatrudniających 76 pracowników.

Podział zakładów pracy wg. Klasyfikacji dr L. Dawydzika – stan na dzień 31.XII.2012r. przedstawia się następująco:

Grupa I - 3 zakłady – zakłady o znikomym narażeniu.

Grupa II - 7 zakładów - o małym zagrożeniu, występujące czynniki szkodliwe są oznaczone w przedziale normatywu od 0,5 do 1,0 NDS/NDN, brak stwierdzenia chorób zawodowych.

Grupa III - 0 – zakłady ze stwierdzonymi przekroczeniami NDS/NDN, w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne, stwierdzono choroby zawodowe.

W okresie sprawozdawczym na terenie gminy Janowiec Kościelny skontrolowano 10 zakładów pracy, przeprowadzono ogółem 14 kontroli sanitarnych podstawowych i sprawdzających , wystawiono 4 decyzje administracyjne.

W wyniku prowadzonego postępowania w administracji uzyskano poprawę w następujących zakładach pracy:

1. PH-U „RAMAN” Grzegorz Radzymiński w Kucach.
2. PPH-U „JARMET” Jarosław Głogowski w Kucach.
3. PIEKARNICTWO KOSAKOWSKI F.J.A. Kosakowscy w Janowcu Kościelnym .

Chorób zawodowych na terenie gminy Janowiec Kościelny nie stwierdzono.

Przeprowadzone badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia nie stwierdziły przekroczeń normatywów higienicznych .

Ocena warunków higieniczno – zdrowotnych w środowisku pracy zakładów w Gminie Janowiec Kościelny jest dobra.

II. Wnioski:

W dalszym ciągu należy wdrażać przepisy wynikające z:

1. Ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaniny oraz rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych.
2. Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
3. Ustawy o produktach biobójczych,
4. Rozporządzenia w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
5. Rozporządzenia w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki,
6. Egzekwować od pracodawców przeprowadzanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, zgodnie z wymaganą przez przepisy częstotliwością.
7. Oceniać narażenie zawodowe pracowników w aspekcie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia.
8. Egzekwować zachowanie odpowiednich warunków higieniczno - sanitarnych dla pracowników.

Higiena Żywności, Żywności i Przedmiotów Użytku

1. Na terenie gminy nie stwierdzono niekontrolowanej sprzedaży obwoźnej artykułów spożywczych.
Właściciele pojazdów rozpoczynając działalność gospodarczą składają wniosek do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nidzicy o zatwierdzenie pojazdu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
2. Podczas kontroli ponownie odnotowano przypadki mrożenia świeżego mięsa w sklepach a następnie wprowadzania ich do obrotu jako mięsa mrożonego (bez jakiegokolwiek oznakowania).
Stwierdzono również przypadki magazynowania artykułów spożywczych w warunkach umożliwiających ich zanieczyszczenie i zepsucie.
3. Właściciele sklepów spożywczych zapewnili odpowiednie, wydzielone i wyposażone stanowiska do sprzedaży warzyw i owoców.
4. W 2012 r. przeprowadzono kontrole bloków żywieniowych w placówkach oświatowo-wychowawczych - stan sanitarno higieniczny nie budzi zastrzeżeń.
5. Stan sanitarno - techniczny zakładów żywienia zbiorowego otwartego typu mała gastronomia nie budzi większych zastrzeżeń.
6. Zakłady o złym stanie sanitarnym:
  - Zajazd „EDEN” w Napierkach 1,
- kuchnia, zaplecze magazynowe, sala konsumencka dawno nie remontowane, wyeksploatowane, niefunkcjonalne.
- urządzenia i sprzęt pomocniczy stary wyeksploatowany
  - Sklep spożywczo przemysłowy w Janowcu Kościelnym
- jest obiektem niefunkcjonalnym, w którym dochodzi do tzw. krzyżowania się dróg „brudnych i czystych”. Wszczęto postępowanie administracyjne w tej sprawie. Termin realizacji 2013 r.

Wnioski:

nadal należy egzekwować:

1. wdrażanie zasad dobrej praktyki higienicznej w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu, a w szczególności w placówkach oświatowo-wychowawczych.
2. właściwe warunki higieniczno-sanitarne w blokach żywieniowych placówek oświatowo-wychowawczych.
3. właściwe warunki sanitarno-higieniczne w obiektach bazy żywieniowej zlokalizowanych na szlakach turystycznych ze szczególnym uwzględnieniem żywieniowych obiektów ruchomych działających w trakcie okazjonalnych imprez.
4. prawidłowe zagospodarowanie odpadów pochodzenia zwierzęcego (niesprzedany towar w sklepach, odpady kuchenne w stołówkach) w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu.
5. dopełnienie obowiązku (traceability) identyfikalności wszystkich dostawców żywności w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu.
6. dopełnienie obowiązku właściwego znakowania środków spożywczych.
7. właściwe warunki przechowywania nietrwałych środków spożywczych.
8. właściwe warunki sanitarno-higieniczne w obiektach handlu obwoźnym.
9. współpraca z Urzędem Gminy w Janowcu Kościelnym w zakresie prowadzonej przez podmioty gospodarcze działalności skupu runa leśnego na terenie gminy.

10. właściwą jakość tłuszczu smażalniczych w obiektach zlokalizowanych na szlakach przemieszczania się turystów (trasy wzmożonego ruchu samochodowego, gastronomia „przydrożna”),

Jakość zdrowotna środków spożywczych i jakość żywienia:

W 2012 r. nie pobierano w sklepach próbek środków spożywczych do badania.

Przeprowadzono jedną ocenę jakości żywienia w obiekcie żywienia zbiorowego zamkniętego w stołówce Zespołu Szkół w Janowcu Kościelnym. Zupy, drugie dania, surówki były urozmaicone i na ogół nie powtarzały się w badanym okresie. Podczas oceny zwracano uwagę, czy przy planowaniu jadłospisów uwzględniana jest różnorodność potraw i produktów.

W dalszym ciągu należy dążyć do zwiększenia udziału surowych warzyw i owoców w żywieniu dzieci i młodzieży. Zaleca się, aby surowe owoce i warzywa były podawane do każdego posiłku nawet w małych ilościach.

Obiekty o złym stanie sanitarnym w 2012 r. Gmina Janowiec Kościelny

<i>Miejscowość</i>	<i>Obiekty</i>	<i>Przyczyna</i>
Gmina Janowiec Kościelny	1. Zajazd „EDEN”, Napierki 1, 13-111 Janowiec Kościelny	Zły stan sanitarno-higieniczny.
	2. Sklep spożywczo-przemysłowy 13-111 Janowiec Kościelny	Niewydolność części technicznej

Ilość obiektów ogółem – **19**

Ilość przeprowadzonych kontroli – **37**

Ilość wydanych decyzji – **35** w tym decyzji płatniczych 18

Ilość decyzji o czasowym unieruchomieniu obiektu – 0

Ilość nałożonych mandatów karnych – 0 na kwotę 00,00 zł.

Ilość nałożonych kar pieniężnych – 0

Ilość skierowanych spraw do sądu – 0